De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 58. KAAPSTAD, ZATURDAG, 8 DECEMBER 1888. NO. 5,135

"ZUID AFRIKAAN" ALMANAK.

TEGEN het Nieuwe Jaar zal er een Blad Almanak in verband met de *Zuid Afrikaan* worden uitgegeven. Daarvoor bestemde Advertenties moeten vóór den 15den December worden ingezonden.

HOFMEYR & REGTER.

Correspondenten en Agenten

VAN dit Blad worden verzocht om alle Brieven voor de Firma te adresseeren aan

HOFMEYR & REGTER.

Publieke Verkooping

VAN

Melk-, Trek- en Slagtbeesten, Boerderijbenoodigdheden, enz.,

TE KALKSTEENFONTEIN,

KAAPSCHE VLAKTE,

Annex de plaatsen van de Heeren DURR en JOHNSON,

Op Dingsdag, 11 December,

TE 10.30 URE.

MEJ. de weduwe J. F. DEMPERS, haar Plaats verhuurd hebbende zal aldaar, als boven, doen verkoopen, 10 Eerste Klasse Melkkoeijen, 40 Trek- en Slagtbeesten, 1 Ossenwagen met Trekgoed, 1 Paarden do., Ploegeu en andere benoodigdheden. Het Huisraad in verscheidenheid, enz., enz.

J. J. HOFMEYR & ZOON,
Afslagers.

200 Extra Vette Kapater Bokken
100 Extra Vette Merino en Kaapsche Schapen.

DE Ondergeteekende zal op

Dingsdag, 11 dezer,

Publiek doen verkoopen te KLAPMUTS STATIE, bovengemelde Bokken en Schapen, die zeker present zullen zijn.

J. H. DU TOIT.

Paarl, 6 Dec. 1888.

De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

LANGEBERG.

60 Eerste Klasse Slagtossen, spek vet
20 Eerste Klasse Koeijen en Vaarsen.

DE heeren GEBR. STEPHAN, zullen pupliek doen verkoopen, ter Plaatse "Langeberg," nabij Durbanville,

OP DINGSDAG,

18 DECEMBER AANST.,

Opgemelde Ossen en Koeijen, allen in uitmuntende conditie en de aandacht van Slagters wel waardig.

Paarl, 30 Nov. 1888.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

OVERLEDEN, te Paardenberg, Paarl, op 5 December 1888, mijn teedergeliefde Echtgenoot ROELOF JOHANNES DE LEEUW, Oudetlig bij de N. G. Kerk, Zuider Paarl, in den ouderdom van 70 jaren, diep betreurd.

De wed. R. J. DE LEEUW,
geb. THESON.

DOODBERIGT,

AAN Bloedverwanten en Vrienden, wordt bekend gemaakt, dat het den Heer behaagd heeft, op Zondag, 2 December, des morgens ten 5 ure, tot Zich te nemen, mijn zeer geliefden Oom PIETER CLEMENS BENS SWART, in den ouderdom van 74 jaren en 8 maanden; diep betreurd.

Verder breng ik mijn innigen dank toe aan Dr. FORD, en de vele vrienden die hem gedurende zijn lijden hebben bijgestaan.

PIETER H. SWART.

Zwartrivier, Dist. Caledon,
3 December 1888.

OVERLEDEN, op 4 dezer, ons geliefd Zoontje GERHARD J. N.

JAN G. VAN REENEN.
B. F. VAN REENEN.

Waterkloof, 6 Dec. 1888.

De Paarlsche Bank.

Berigt aan Deelhebbers.

MITS deze wordt kennis gegeven dat ingevolge van het veranderde Artikel 22 van de Acte van Overeenkomst van bovengemelde Maatschappij de Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Deelhebbers gehouden zal worden ten Kantore der Bank, op ZATURDAG, 12 JANUARIJ AANST., ten einde van Directeuren te ontvangen een Algemeenen Staat der aangelegenheden der Bank en om drie Directeuren te kiezen in plaats van de Wel-Edele Heeren J. A. BERNHARDI, G. J. MALHERBE en F. J. HUGO, Sr., die bij beurtwisseling aftreden, waarvan een weder verkiesbaar is en voorts tot algemeene bezigheid.

Op last van den Raad van Directeuren,

J. J. F. LE ROUX,
Kassier.

Paarl, 7 Dec. 1888.

Kennisgeving aan Debiteuren.

J. J. HOFMEYR & ZOON, moeten op de ONMIDDELLIJKE Vereffening van Vervallene Promessen en Rekeningen aandringen ter voorkoming van ongewenschte stappen.

FILLIS' CIRCUS.

Gevestigd in Zuid Afrika in 1879.

Groote Zesde Jaarlijksche Toer, 1888—1889.

BEGINNENDE OP

Woensdag, 12 December

DE geheele Troupe "Star" Kunstenaars, Dames, Heeren, Ponies en de Menagerie, zullen per Specialen Trein aankomen op Dingsdag Morgen, 11 dezer. Tengevolge van een kort bezoek naar de Oostelijke en Westelijke Provincies, Kaffraria en Natal, voordat zij naar Mauritius vertrekken, zal het vertoef alhier niet langer van duur zijn dan DRIE WEKEN, in welk tijdperk de Oude en Nieuwe populaire Artisten hun verschijning zullen maken in hun beste en meest populaire Toeren.

Nieuwe stukken zullen ingevoerd worden, Nieuwe Toeren uitgevoerd, en Nieuwe Tooneelen voorgesteld worden en onder de Nieuwigheden van het Seizoen zal op het tooneel gebragt worden op een groote schaal, DE KERMIS PANTOMIME, geheel nieuw voor Kaapstadsche gehooren, *Rood Kapje*, met geheel Nieuwe Scenerie door den heer CLITHEROW. Verrassende Effekten, Nieuwe Kostumes en toebehooren. Alles onder geheele toezigt van den heer F. E. FILLIS.

De Openings Avond zal een glansrijke zijn, en de geheele Troup zal in haar overtreffendste stukken verschijnen. Het Gebouw is op nieuw versierd voor de gelegenheid. De Troup, die het grootste ongeevenaard geldelijk en kunstrijk succes in hun laatste bezoek naar de Goudvelden verworven heeft bestaat uit 25 voortreffelijke Paarden en Ponies, de grootste stoot ooit in Zuid Afrika vertoond en een staf van 50 menschen. Het uitgelezen Patronaat van de Kolonie is alreeds eerbiedig verzocht, en er is alle kans dat het seizoen een Groot Succes zal wezen.

Er zal een Opvoering elken Avond zijn. Op Vrijdags de "fashionable" Avonden. Opvoeringen in den Namiddag elken Zaturdag te 3 uur.

Prijzen zooals gewoonlijk. Besproken Plaatsen, 4s; Onbesproken, 2s.; Galerij, 1s.

Boxes, 1, 2 en 3 Guinjes. Plan open in den Circus op Zaturdag, 8 dezer, waar zitplaatsen kunnen besproken worden.

Zitplaatsen kunnen ook per Telegram besproken worden.

Openings Avond, WOENSDAG, 12 dezer, 1888, voor slechts Drie Weken, vóór een bezoek naar de Oostelijke Provincie.

Produkten en Commissie Agent.

ALF. W. BAM,

Ziekestraat (Culdonplein)

OP NIEUWE MARKT, KAAPSTAD.

Kersmis en Nieuwjaars Geschenken.

Nieuwste Mode van Juwelierswaren,

BESTAANDE UIT:

Kant Borstspelden, Diamanten Borstspelden en Oorringen
Gouden "Bangles" en Armbanden, Krag Spelden
Ringen van alle soorten
Heeren en Dames Gouden Albert Kettingen
Zilver en Crocidoliet Juwelierswaren
Horlogen en Klokken
Uitgeruste Reiszakken
Uitmuntende Verzameling Wandelstokken, met Crocidoliet Knoppen
Een groote verscheidenheid Scherm Albums, in Leer en Pluis
Zilveren Kopjes, Kaart Doosjes, Servet Ringen, Zout Vaatjes, enz.
Electropleet Waar van alle soorten
Achtermiddag Thee en Koffie Serviesen
Chineesche en Glazen Bloembekers.

Bovenstaande opsomming bevat slechts een deel van een zeer uitgebreiden voorraad waarvan onderzoek uitgenoodigd wordt.

Kersmis en Nieuwjaars Kaartjes.

E. BURMESTER,

78 ADDERLEYSTRAAT.

Stukvaten met Patente) Koperen Kranen kompleet.

DE Ondergeteekende heeft het genoegen zijn vrienden en begunstigers bekend te maken dat hij gedurende zijn "Trip" naar Europa en Amerika, hunne belangen niet vergeten heeft, en daar, zooals reeds te voren gemeld door hem Schepen Vrachten Kajatenhouten Duigen, enz., enz., besteld en gedeeltelijk ontvangen zijn geworden, hij nu bereid is STUKVATEN te leveren met de NIEUWSTE UITGEVONDEN PATENTE KOPEREN KRANEN. Een bezoek van de Wijnboeren om deze BIJZONDERE KRAAN te komen bezigtigen, zal met genoegen ontvangen worden door

J. A. SMIT, Kuiper.

83 Waterkantstraat, Kaapstad.

LEEF EN LAAT LEVEN.

N.B. Alle soorten van Vaten, Leggers, enz., enz., tegen de laagste marktprijzen.

EENE SPECIALE VERGADERING

Van de Ondersteuners van den heer J. C. HOFMEYR, bij zijn laatste Kandidatuur voor de Kiesafdeeling Malmesbury,

ZAL op VRIJDAG MORGEN, 21 DECEMBER 1888, om 9 uur, te MALMESBURY worden gehouden, wanneer de heer J. C. HOFMEYR, zijne ondersteuners *bij de laatste* gehouden Electie zal toespreken, hij verwacht dan ook een goede opkomst, daar er belangrijke zaken behandeld zullen worden.

THE WATERFALLS

TE WORDEN VERKOCHT PER PUBLIEKE VEILING

Op WOENSDAG, 12 December 1888.

DE HEER ADAMS heeft den Ondergeteekende gelast het welbekend en beroemd Eigendom "THE WATERFALLS," gelegen in Tulbagh Vallei, te verkoopen:—

Het Eigendom zal provisioneel opgeveild worden in Drie Deelen als volgt:—

SEVEN FOUNTAINS, groot ongeveer	1,000	Morgen.
THE SMALL WATERFALLS, "	300	do.
THE BIG WATERFALLS (Zuur Vlakte)	3,000	do.

En zal dan in één Blok aangeboden worden.

LIBERALE TERMEN.

Op denzelfden dag zal de Lopende Have verkocht worden, bestaande uit Goedgestoelde Merino Schapen, Merries, Kar, enz., Rijpaarden, Struisvogels, Varkens, Melkkoeijen, Aanteelbeesten, Donkeys, enz. Alsmede een groot assortiment Boerderijgereedschap, zooals Ploegen, Eggen, Tuigen, Wagens, Karren, Vaatwerk, enz., enz., en een keurig assortiment Huisraad.

Indien niet verkocht, zullen de Plaatsen voor een aantal jaren Verpacht worden.

Ververschingen zullen verschaft worden.

Voor alle bijzonderheden en verdere omschrijvingen, zie Handbiljetten.

N.B.—De Verkooping zal des morgens te 9 ure, en de veiling van Plaatsen te 12 ure des middags beginnen.

H. A. FAGAN, Jun., Afslager.

KENNISGEVING.

DOOR de handelwijze van zekere Concurrenten zijn wij genoodzaakt onze Prijzen te verminderen als volgt:—

Beste Paraffine Olie, 4d. per bottel.	Beste Gort, 2½d. per lb.
Goedkoope Blauwe Zeep, 4d. per steen.	" China Thee 2/ per lb.
Beste Gele Zeep, 3½d. per steen.	" Kaapsche Thee, 3d. per lb.
Waskaarsen, 16 oz., 10d. per pak.	" Zoete Melkeche Kaas, 11d. per lb.
Do. 14 oz., 8d. per pak.	Mostaard, 9d. per bottel.
Do. 12 oz., 7½d. per pak.	Zoete Olie, 7d. per bottel.
Lucifers, 5d. per bosje.	Borden van 3/9 tot 4/9 per bosje.
Beste T R Rijst, 2d. per lb.	Ongeblookte Linnen van 7/6 tot 15/ per stuk.
Beste Blauwboon Koffie, 10½d. per lb.	Witte Linnen van 9/ tot 17/ per stuk.
Chicory, 5d. per lb.	Beste Gernit van 7/6 tot 12/6 per stuk.
Drooge Witte Suiker, 3½d. per lb.	Flnweel van 1/4 tot 2/7 per yard.
Extra Gele Suiker, 3½d. per lb.	Oxford Hemden van 1/ tot 4/6.
Lichte Bruine Suiker, 3d. per lb.	Tweed van 3½d. tot 7d. per yard.
Drooge Boonen (3 soorten), 2d. per lb.	Boode en Witte Flennie van 6d. tot 1/3 per yard.
Beste Rosijnen, 2d. per lb.	Mans Stevels van 5/ tot 15/ per paar.
" Fijn Meel, 2d. per lb.	

En eene hoeveelheid andere Artikelen, te veel om te melden, tegen dezelfde spotprijzen.

TERMEN: NETTO KONTANT.

BRODZIAK & Companie, Malmesbury.

Koloniale Weeskamer en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Kostbaar Vastgoed, Huismeubelen, enz.,

OP HET DORP SWELLENDAM.

In den Insolventen Boedel van JOHN JOSEPH BARRY, overleden.

OP DINGSDAG, 11 DECEMBER,

En volgende dagen, indien noodig, zullen ter plaatse verkocht worden,

1. A. Het Huis en Gebouwen bekend als AULD HOUSE, het verblijf van wijlen den heer JOHN JOS. BARRY, en aanliggende Grond bekend als het TENNIS COURT, groot 1 morgen, 497 vierkante roeden en 88 vierkante voeten.

B. Zeker Stuk Grond, met Gebouwen er op, bekend als het OUDE POSTKANTOOR en SMIDSHUISJE, groot 561 vierkante roeden en 21 vierkante voeten.

C. Zeker Stuk Grond, strekkende van het Tennis Court naar den Hoofdweg, groot 247 vierkante roeden en 9 vierkante voeten.

2. Zeker Stuk Grond, groot 292 vierkante roeden en 15 vierkante voeten, zijnde Tuingrond en Boord, strekkende van het Tennis Court, bovengenoemd, tot Queensstraat.

3. Zeker Stuk Grond, groot als per restante 147 vierkante roeden en 47 vierkante voeten, met de Gebouwen er op, bestaande uit een Woonhuis, thans bewoond door Jongejufr. J. BOSMAN. Er zijn ook een afgezonderd Huisje en Stal op dit Perceel.

4. Een Eigendom in Mainstraat, tegenover de Standard Bank, bekend als Reitz's, bestaande uit Vijf Perceelen, met Huisje, groot respectievelijk, No. 1, 56 vierkante roeden, 16 vierkante voeten; No. 2, 121 vierkante roeden, 56 vierkante voeten; No. 3, 25 vierkante roeden, 78 vierkante voeten; No. 4, 25 vierkante roeden, 133 vierkante voeten, No. 5, 12 vierkante roeden, 37 vierkante voeten.

5. Een Eigendom achter de Meisjes Publieke School, bekend als "ACKHURSTS," bestaande uit 3 Perceelen, groot respectievelijk, No. 1, 20 vierkante roeden, 50 vierkante voeten; No. 2, 17 vierkante roeden, 100 vierkante voeten; No. 3, 40 vierkante roeden, met Gebouwen er op.

6. Een Erf, aangrenzende op het Eigendom No. 4, groot 63 vierkante roeden, 48 vierkante voeten.

7. Twee Perceelen Grond, uitmakende het Blok naast aan de Publieke Kantoren liggende; in grootte, No. 1, 231 vierkante roeden; No. 2, 258 vierkante roeden, 68 vierkante voeten.

8. Twee Stukken Grond, Perceelen 1 en 2, metende respectievelijk 74 vierkante roeden en 238 vierkante voeten.

9. Een Woonhuis, met Stal, Koetshuis en Buitengebouwen, bewoond door den Ed heer A. BAIN, met omliggenden Grond.

10. Twee Erven, gemerkt No. 1, gelegen aan de Mainstraat, tezamen metende 1 morgen, 174 vierkante roeden, met een Woonhuis en afgezonderd Gebouw, beide Dubbele Verdieping, het eerste onder IJzeren Dak en het laatste onder Rietdak, vroeger bekend als het Schoolgebouw en onlangs bewoond door M. D'OLIVEIRA.

11. Een Erf, gemerkt No. 1, gelegen in de Mainstraat, groot 55 vierkante roeden en 80 vierkante voeten, bekend als de Oude Brouwerij, thans in besit van het Heilsleger; zijnde een Steenen Gebouw onder IJzeren Dak.

12. Een Stuk Grond in Murray's Laan, groot 37 vierkante roeden, 122 vierkante voeten.

13. Drie Perceelen Grond, Nos. 1, 2, 3, Blok K, in Durbanstraat, Nieuwe Stad, aangrenzende aan het Eigendom van DANIE CUPIDO, groot 150 vierkante roeden elk.

14. Een Stuk Grond, gemerkt C, in grootte 55 vierkante roeden, 106 vierkante voeten, op den hoek van Durbanstraat en de Main Avenue, met Woonhuis, thans bewoond door JAS. SANDS.

15. Twee Erven, gemerkt 1 en 2 Blok G, in Charles Straat, Nieuwe Stad, grenzende aan het Eigendom van ANDRIES MULLER, groot tezamen 300 vierkante roeden.

16. Zes Stukken Grond, Nos. 11, 12, 13, 14, 15 en 16, Blok C, elk metende 150 vierkante roeden, met Cottage er op, bekend als Erven CAIRNCROSS.

17. Twee Erven, Nos. 5 en 6, Blok H, elk metende 150 vierkante roeden, met Woonhuis en Tuin, bewoond door GIDEON VAN EEDEN.

18. Een Stuk Grond, met Gebouwen er op, metende 147 vierkante roeden, bekend als JESSNAARS.

19. Erf No. 7, Blok G, groot 150 vierkante roeden, met Gebouw bewoond door DOLPHEEN, nabij No. 15.

20. Een Stuk Grond, No. 24, Oost Stad, groot 135 vierkante roeden, bewoond door den heer J. BRIGGS, "Over the River."

21. Een Stuk Land, 25 Oost Stad, groot 135 vierkante roeden, naast bovengenoemde.

22. Een Perceel Grond, gemerkt No. 4, front makende naar Nieuwe Straat, gedeelte van Drostdij.

23. Een Perceel Groud, gemerkt 3 en 19, front makende naar Nieuwe Straat, gedeelte van Drostdij.

24. Een Stuk Grond, gemerkt, 55, groot 139 vierkante roeden, 142 vierkante voeten, zich uitstrekkende van onder het Erf van de weduwe BRINK, in Mainstraat, tot aan de Rivier.

25. Drie Perceelen Grond, Nos. 55½, 56, 57, achter Battenberg en grenzende aan bovengenoemde.

26. Erf No. 5, Blok L, 150 vierkante roeden, achter de "Tannery."

27. Erf No. 11, Blok L, 69 vierkante roeden, 126 vierkante voeten.

28. Vier Stukken Grond, Nos. 59, 60, 60½, 61 en 64, groot als per Restante, 144 vierkante roeden, 123 vierkante voeten, gelegen op dezelfde lijn als de Drie Erven onder 25.

29. Kamp No. 1, bestaande uit 12 Erven, Nos. 30½, 31, 32, 33, 34 en 35, onder de straat; 16, 17, 18, 19, 20 en 21, boven de straat, groot 6 morgen, 366 roeden.

" Kamp No. 2, bestaande uit 12 Erven, Nos. 36, 37, 38, 39, 40 en 41, onder de straat, 10, 11, 12, 13, 14 en 15, boven de straat, groot 6 morgen, 456 roeden.

" Kamp No. 3, bestaande uit 15 Erven, Nos. 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, onder de straat, 3, 4, 5, 6, 7 en 9 boven de straat, groot 6 morgen, 557 roeden.

" Kamp No. 4, bestaande uit 11 Erven, Nos. 1 en 2, 62, 63, 64, 65, 83, 84, 85, 86, 87, groot 7 morgen, 260 roeden.

Genoemde Erven boven de straat vormen een groot Kamp, afgescheiden van de andere door een straat, en zijn totaal ingesloten met een IJzeren Omheining. De Omheiningen, gedeeltelijk muur en gedeeltelijk hout, van al de andere, zijn in goeden toestand.

30. Een Vierde Deel of het overige deel van MOERAS RIVIER, TRADOUW, metende 2,825 morgen.

31. Twee Erven, Nos. 6 en 7, Blok 1, Dorp Greyton, distrikt Caledon.

HUISMEUBELEN:

Bestaande uit Langwerpige, Midden, Ronde, Kaart, Toevallige en Diner Tafels; Rustbanken, Stoelen, Musiek Stand, Spiegels, Klok, Olie en Waterkleur Schilderijen, Versierselen, Hoeden Stand, Horens, Banken, Buffet met Marmeren Plaat, Haardijzers, Bedden met Veer Matrassen, Waschtafels, Kleed Tafels, Toilet Spiegels, Kleederkasten, Boekkast, Davenport, Lessenaar, Lucht Matrassen, Bad, Kleedermandje, Geweren, Lade Kasten, Katels, enz., enz., enz.

GLAS- en BREEKWAREN, enz.

Tafel Servies, Fijnsteen, Schenkborden, Glazen Schotels, Karaffen, Claret Beker, Kelkje en andere Glazen, enz. Alcock Cruet Stander, Zuiker Kom, Koffie en Thee Pot, enz., enz.

De Verkooping zal elken dag beginnen te 10 uur.

Liberale Bonus zal gegeven worden op de Verkoopingen van Vastgoed.

Tevenslder tijd zullen verkocht worden de Uitstaande Schulden aan den Insolventen Boedel van BARRY en NEVIN behoebehoorende.

G. W. STEIJTLER, Eenig Curator.

Gebouw der Kamer, 4 Kerkplein, Kaapstad, 16 Nov. 1888.

T. W. DANIEL & Co., Afslagers.

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuidj Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

VERKOOPING

TE

WORCESTER,

VAN

Vier Groote Gouvernements Pachtplaatsen,

Aan den Hoofdweg naar Sutherland, Carnarvon en Fraserburg.

In den Insolventen Boedel van MICHAEL BARRY.

Op Vrijdag, 28 December,

TE 11 UUR 's MORGENS,

Voor het Kantoor van den Afslager,

ZULLEN de bovengenoemde Plaatsen verkocht worden, die door den Insolvent in 1878 gekapitaliseerd zijn; gelegen in het Noordelijk gedeelte van het Distrikt Worcester, aan den Hoofdweg naar Sutherland, Carnarvon en Fraserburg, bestaande uit:—

No. 2,586, Krasirivier, groot 4,735 morgen, 464 roeden.

No. 2,587, Vinkkuil, groot 5,256 morgen, 451 roeden.

No. 2,594, Wilgeboschrivier, groot 4,892 morgen, 294 roeden.

No. 2,595, Kranskraal, groot 3,976 morgen, 511 roeden.

Deze Plaatsen liggen naast elkander aan Jan quarivier, en zijn beroemd als het beste Weiland voor Schapen en Bokken. De Rivier biedt alle gemakken voor groote Besproeijingswerken tegen geringe kosten aan. Op Vinkkuil is een groote Tuin, die enorme Oogsten gedurende gewone regenjaren oplevert. Er is ook een groot Huis en Stalling, thans gebruikt als Winkel.

Liberaal Bonus zal gegeven worden.

G. W. STEIJTLER, J. P. E. FAURE, } Curatoren.

P. L. Lindenberg & Co., Afslagers.

De Paarl-Pretoria Goudmijn en Exploratie Maatschappij (Beperkt.)

KENNISGEVING geschiedt bij deze dat alle vorderingen tegen de Maatschappij ingediend, en alle achterstallige stortingen op Aandeelen voldaan moeten worden ten Kantore der Maatschappij vóór den 30sten dezer.

Verder dat de Boeken der Maatschappij voor de Registratie van Aandeelen op den 15den December e.k., zullen gesloten zijn; op welken datum de verdeeling van Aandeelen in de Nieuwe Maatschappijen zal geschieden.

Op last der Directie,

WM. TAYLOR,
Secretaris.

Pretoria, 15 Nov. 1888.

TENDERS

GERIGT aan den Ondergeteekende voor het repareren van de Rivier Oevers van de Gouvernementsplaats Valkenburg (Porter Reformatory), zullen ontvangen worden tot

DONDERDAG MIDDAG,

20 DEZER.

Volle bijzonderheden kunnen op aanzoek verkregen worden bij het Departement van Publieke Werken, Kaapstad.

De laagste of eenige Tender zal niet noodwendig worden aangenomen.

WILLIAM M. GRIER,
Hoofd Inspekteur.

Departement van Publieke Werken, Caledon Plein, 7 December 1888.

C. RITTER,

8 BURGSTRAAT.

Handelaar in het Groot en Klein.

HEEFT ontvangen per laatste Stoomboot groote bezendingen SPEELGOED, FANCY ARTIKELEN, KERSBOOM VERSIERSELEN, enz.

Die hij tegen de laagste prijzen aanbiedt.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

DECEMBER 1888.

MAANSVERANDERINGEN.

Nieuwe Maan, 3 Dec., 11.20 v.m. | Volle Maan, 18 Dec., 11.55 v.m.
Eerste Kw., 10 Dec., 8.0 n.m. | Laatste Kw., 25 Dec., 7.14 v.m.

Datum.	Hoog Water. V.M.	Hoog Water. N.M.	Laag Water. V.M.	Laag Water. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Zaturdag ..	1 1	1 24	7 13	5 3
2 Zondag ..	1 45	2 6	7 56	8 17
3 Maandag ...	3 28	2 50	8 39	9 1
4 Dingsdag ...	3 12	3 34	9 23	9 46
5 Woensdag...	3 55	4 17	10 6	10 29
6 Donderdag	4 40	5 3	10 52	11 15
7 Vrijdag ..	5 27	5 50	11 39	— —
8 Zaturdag ..	6 15	6 42	0 3	0 29
9 Zondag ..	7 13	7 47	0 58	1 3
10 Maandag ...	8 25	9 7	2 6	2 46
11 Dingsdag ...	9 46	0 21	3 27	4 4
12 Woensdag	10 55	1 23	4 38	5 9
13 Donderdag	11 50	— —	5 37	6 2
14 Vrijdag ..	0 14	0 34	6 24	6 43
15 Zaturdag ..	0 52	1 10	7 1	7 9
16 Zondag ...	1 28	1 44	7 36	7 53
17 Maandag ..	2 1	2 19	8 10	8 27
18 Dingsdag ...	2 35	2 52	8 44	9 1
19 Woensdag	3 9	3 27	9 18	9 36
20 Donderdag	3 44	4 1	9 53	10 10
21 Vrijdag ...	4 19	4 37	10 28	10 46
22 Zaturdag ..	4 55	5 15	11 5	11 25
23 Zondag ..	5 35	5 56	11 46	— —
24 Maandag ..	6 17	6 43	0 7	0 30
25 Dingsdag ..	7 12	7 45	0 58	1 29
26 Woensdag ..	8 24	9 9	2 5	2 47
27 Donderdag	9 52	10 32	3 31	4 12
28 Vrijdag ...	11 11	14 45	4 52	5 28
29 Zaturdag ..	— —	0 16	6 1	6 29
30 Zondag ...	0 41	1 5	6 53	17
31 Maandag ...	1 29	1 52	7 41	4

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten.

		u. m.
Natal voeg bij	... ...	1 50
Algoabaai „	... ...	1 20
Kowie „	... ...	1 10
Oost Londen „	... ...	1 5
Delagoabaai „	... ...	0 57
St Luciabaai „	... ...	0 55
Mosselbaai „	... ...	0 50
Knysna „	... ...	0 18
Kaap Agulhas „	... ...	0 10
Simonsbaai „	... ...	0 4
Houtbaai trek af	... ...	0 20
Walvischbaai „	... ...	0 17
Saldanhabaai „	... ...	0 10
StHelenabaai „	... ...	0 10
Hondeklip B „	... ...	0 10
Port Nolloth „	... ...	0 5

VERKOOPINGEN.

DECEMBER.

11.—Klapmuts Statie, Bokken en Schapen, van J. H. du Toit.—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

11.—Kalksteenfontein, Kaapsche Vlakte, Levende Have, van mej. de weduwe J. T. Dempers,—J. J. Hofmeyr & Zoon, Afslagers.

11.—Swellendam, Vastgoed, Meubelen, enz., in den insolventen boedel van J. S. Barry.

12.—"The Waterfalls," gelegen te Tulbagh Vallei, van J. Adams, Sr.,—H. A. Fagan, Jr., Afslagers.

13.—Langeberg, Ossen, Koeijen en Vaarzen, van Gebroeders Stephan,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

14.—24-Rivieren, nabij Wrensch Brug, Levende Have, Losse Goederen, enz., van D. J. du Plessis,—P. J. Retief, Afslager.

19.—Klapmuts Statie, Ossen,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

21.—Malmesbury, Levende Have, enz.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

21.—Zeepunt, Vastgoed, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen mej. C. Schultze,—H. Jones & Co., Afslagers.

24.—Kaapstad, Vastgoed,—G. H. Moller, Afslager.

28.—Worcester, Vastgoed, in den insolventen boedel van M. Barry,—F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.

VROEGEMARKT.

Van 7 December.

	£	s.	d.		£	s	d.
Aardappelen, per mud ...	0	6	6	—	0	8	2
Abrikozen, per 100 ...	0	0	7½	—	0	1	2
Boter, per lb. ...	0	1	4	—	0	1	4
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1½
Eenden, per stuk ...	0	1	8	—	0	1	8½
Eijeren, per 100 ...	0	9	4	—	0	9	5
Ganzen, per stuk ...	0	2	3	—	0	3	1
Hoenders ...	0	1	7	—	0	1	11
Havergerven, per 100 lb.	0	3	0	—	0	4	5
Kool, per stuk ...	0	0	1	—	0	0	1½
Kalkoenen, per stuk ...	0	4	4	—	0	8	11
Pruimen, per 100 ...	0	0	11	—	0	0	11
Peren, per 100 ...	0	1	8	—	0	1	11
Vijgen, per 100 ...	0	7	0	—	0	8	7
Wortelen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	1

Vrijdag, 7 Dec., 17 Wagens en 20 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 6 tot 7 Dec.

	£	s.	d.		£	s.	d
Aardappelen, per mud	0	6	0	—	0	9	0
Abrikozen, per 100 ...	0	0	7	—	0	1	0
Boter, per lb. ...	0	0	8	—	0	1	2½
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Eenden, per stuk ...	0	2	0	—	0	2	6½
Eijeren, per100 ...	0	8	0	—	0	9	10
Groene Uijen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Ganzen, per stuk ...	0	2	4	—	0	3	3
Hoenders, per stuk ...	0	1	3	—	0	2	0
Klappers, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	2½
Kalkoenen, per stuk ...	0	4	0	—	0	9	9
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	1½
Limoenen, per 100 ...	0	9	0	—	0	9	6
Patatas, per mud ...	0	8	0	—	0	8	0
Pijnappelen, per stuk ...	0	0	6	—	0	0	6½
Pompoenen, per stuk ...	0	0	2	—	0	0	10
Peren, per 100 ...	0	2	3	—	0	2	3
Prei, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Pruimen, per 100 ...	0	0	4	—	0	0	11
Speenvarkens, per stuk...	0	3	7	—	0	3	7
Uijen, per mud ...	0	7	8	—	0	8	0
Vijgen, per 100 ...	0	5	0	—	0	9	0
Wortelen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	1
Witte Wortelen, per bos	0	0	1½	—	0	0	1½
Zuurlimoenen, per 100 ...	1	3	3	—	1	5	0

PAPENDORP MARKT.

Van 5 tot 6 Dec.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	9	3	—	0	9	3
Azijn, per ½ Aam ...	0	5	3	—	0	5	3
Abrikozen per 100 ...	0	0	7	—	0	1	8
Boter, per lb. ...	0	1	2	—	0	1	2
Duiven, per paar ...	0	0	4	—	0	0	4
Eenden, per stuk ...	0	2	0	—	0	2	0
Eijeren, per 100 ...	0	8	8	—	0	8	8
Groene Uijen, per bos	0	0	0½	—	0	0	0½
Groene Erwten, per 3 bh	0	1	9	—	0	2	4
Ganzen, per stuk ...	0	2	6	—	0	2	8
Hoenders, per stuk ...	0	1	8	—	0	1	8
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Kalkoenen, per stuk ...	0	4	6	—	0	8	4
Patatas, per mud ...	0	7	6	—	0	7	6
Pruimen, per 100 ...	0	0	9½	—	0	1	11½
Peren, per 100 ...	0	1	9	—	0	2	10
Speenvarkens, per stuk	0	6	0	—	0	6	0
Vijgen, per 100... ...	0	3	5	—	0	4	1

Lijst van Verbanden.

HYPOTHEKEN.

December.		
1 Wijk, P J v ... / Wijk, H S v ...	N G Kerk ...	Ceres
1 Toit, C W du	Jordaan, J ...	Worces
1 Cloete, D ...	Hablutzel, J ..	Worces
1 Mitchell, R ... / Mackie, P ...	Alford, L	Kaapstad
1 Goussard, P A / Goussard, C S	Wessels, M ...	Montagu
CESSIE.		
1 Wahl, J A ...	Hoeven, V W A v d	Kaapstad
KONTRAKTEN.		
1 Britnor, G H / Warren, H R	... ...	Queens T.

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 8 DECEMBER 1888.

SPOORWEGPLANNEN.

De *Cape Times* is het eerste Kaapstadsche blad geweest dat den volke een ommekeer in de Spoorwegpolitiek der Koloniale Regering heeft aangekondigd. De *Cape Argus* van Woensdag bleek dien ommekeer insgelijks als voldongen feit te beschouwen. Of die beschouwing juist is, dat weten wij niet; maar wij zien dat, terwijl de heer Walker, van de Centrale Spoorwegmaatschappij, hier ter stede, de *E. P. Herald* te P. Elizabeth, de *Independent* te Kimberley een kruistogt tegen het beweerde plan der Regering willen prediken, te Kimberley een ander blad dat plan niet eenmaal een nieuwigheid noemt, maar even als wij het als een voortzetting van de oorspronkelijke Spoorwegpolitiek der Regering voorstelt. Wij hebben het onze van de zaak gezegd, en komen er thans niet op terug. Stel echter dat werkelijk de linie Kimberley—Warrenton gestaakt, die door den Vrijstaat aangelegd wordt, dan doet zich de vraag voor in welken vorm de Spoorwegkwestie voor de aanstaande Parlementszitting zal komen.

Sir Gordon Sprigg, vernomen hebbende dat de Colesbergsche brug eigenlijk niet voor een Spoorweg deugt, heeft het plan geopperd om een nieuwe Spoorwegbrug aan Norval's Pont, een heil eind verder Oostwaarts, te bouwen, en daar dan tevens het einde der verbindingslinie tusschen den Oosterspoorweg en het verdere Spoorwegnet te stellen. Naar wij meenen is de Vrijstaatsche Regering niet tegen dit bruggeplan, schoon het natuurlijk de vraag blijft of het niet beter zou zijn de Oosterlinie van Burgersdorp naar Bethulie te verlengen, en de verbinding iets Noordelijker en dus in den Vrijstaat te doen plaats hebben. In elk dier beide gevallen wordt de verbindingskwestie opgelost, en zal men den strijd van verleden zitting op dit punt niet weder aanschouwen. Of de nieuwe verbindingslinie voor de kolenzaak even goed zal beantwoorden als een der beide van verleden jaar verwacht werd te doen, dat is twijfelachtig; maar zij zal toch altijd veel voordeel aan de mijnen verschaffen, en wij vermoeden dat de meeste belanghebbenden er zich in schikken zullen.

De verlenging door den Vrijstaat maakt echter een nieuwe lijn noodig, waar tot dus ver nog weinig van gesproken is, maar welker noodzakelijkheid toch wordt erkend. Goederen uit de Kaapstad en, wat vrij wat meer beteekent, Westersche produkten komen langs een weg te Kimberley die veel langer is dan die van P. Elizabeth, maar toch de kortste die te bekomen is. Naar Colesberg daarentegen komt men van het Westen langs een vervaarlijken omweg, en die omweg moet aan het Westen bespaard worden als de Spoorwegverlenging door den Vrijstaat plaats heeft. P. Elizabeth en Oost Londen, die bij zulk een Spoorwegverlenging nog meer dan vroeger het leeuwenaandeel van den handel Noordwaarts zullen bekomen, zullen geen regt hebben zich hierover te ergeren. De nieuwe linie zou van eenig punt aan de Westelijke linie, zeg Victoria West Weg Station, over Hanover naar Colesberg moeten loopen, en zal dan tevens digter bij Richmond komen dan de Westerlinie.

Hoewel nu die nieuwe linie voor een groot aantal der digtst bevolkte en rijkste distrikten der Kolonie nuttig en noodig zal zijn, dunkt het ons niet twijfelachtig of men zal er heel wat bezwaar tegen opperen, zoowel uit Oostelijke districten die eigen Spoorwegen willen—Beaufort West, Bedford en andere,—als uit Westelijke die tot dus ver geenerlei kans op Spoorwegen hebben, en dus ligt er toe komen om allen Spoorwegbouw buiten de verlenging Noordwaarts te veroordeelen. De ergste en, voegen wij er bij, de meest geregtvaardigde weerstand kan uit den Z. Westelijken Cirkel verwacht worden. Een aantal districten tot dien Cirkel behoorende stonden verleden zitting een Spoorwegplan voor dat naar het beginsel van geven en nemen was opgemaakt, en dat ons om redenen toelachte waar de ontwerpers en het groote publiek weinig aan dachten. Naar al wat wij vernemen laat het zich moeijelijk betwijfelen of de Knysna Goudvelden zullen op den duur met goed gevolg bearbeid worden, en de Knysna houthandel zal weldra grootere afmetingen bekomen dan tot dus ver. De Knysna is tevens de naaste haven bij Beaufort West en Nelspoort, en een linie Noordwaarts door de Karroo, van een punt tusschen Oudtshoorn en Willowmore, zou later een deel kunnen worden van de linie Knysna—Beaufort West. Het bleek echter in de vorige zitting dat die lijn geen genade vond in de oogen van het toenmalige Huis, en wij zien geen reden om te gelooven dat het nieuwe er meer voor zal zijn. Daarentegen heeft een ander plan—dat van een linie Ashton—Klipplaat, die Swellendam, Oudtshoorn en Willowmore raken en tevens voor Ladismith en Riversdal voordeelig zijn zou—vrij wat meer bijval gevonden. Niet dat men den aanleg op eens ter hand wilde nemen, maar men zou, heette het, zoowel aan Ashton als aan Klipplaat kunnen beginnen, en aan de eene zijde de linie tot Swellendam, aan de andere tot Oudtshoorn kunnen tot stand brengen. Die lijn biedt dit voordeel dat zij niet alleen door rijke districten zal loopen, maar buitendien, als zij klaar is, een veel betere en kortere verbindtenis tusschen West en Oost zal tot stand brengen dan men thans heeft, en zelfs dit is niet alles. Men wil in het Oosten een linie van K. W. Town naar Kookhuis, aan den Cradockschen Spoorweg; men wil er insgelijks een van Kookhuis naar Somerset Oost. Al die lijnen zijn in de vorige Parlementszitting voorgebragt en verongelukt, en verongelukken sullen zij ook in de volgende, als men ze op nieuw te berde brengt. Maar ook zij kunnen als deelen van de groote linie [illegible] die van Worcester naar K. W. Town zou moeten loopen, en hare voorstanders hebben dus belang er bij dat die andere deelen van gemelde linie worden aangelegd die er welligt door zijn te krijgen. Eindelijk is het een bekende zaak dat, nadat men te Graaff-Reinet eerst het parlementslid Van Heerden diens voorspraak der Klipplaatsche linie als een soort van verraad tegen het district verweten had, later de openbare meening er veranderd is, en men niet zonder reden die linie als een voorbereiding tot die tusschen Graaff-Reinet en Richmond beschouwt. Om al die redenen gelooven wij dat een Spoorwegplan als het door ons geschetste—een verlenging Noordwaarts van Colesberg, met behartiging van de belangen van Oost Londen en de kolendistricten, een kortere verbindingslinie tusschen den Westerspoorweg en Colesberg, en een gedeeltelijke, aan beide einden beginnende bouw der linie Ashton—Klipplaat,—de beste kans zal hebben om door te gaan, en tevens het algemeen belang der Kolonie het meest zal bevorderen.

'T EEN EN ANDER.

De *Cape Argus*, in een artikel over het gerucht van Sir H. Blake's aanstelling als Gouverneur alhier, geeft te kennen dat het niet gaat om de keus van een Koloniaal Gouverneur aan de Koloniale Regering te laten, maar dat de Rijksregering uiterst voorzigtig moet zijn om naar zelfbesturende Koloniën geen mannen als Gouverneurs te zenden die zij kwijt wil raken omdat zij lastig zijn. Voor het oogenblik zou, gelooft onze tijdgenoot, de Koloniale bevolking het best tevreden zijn als de Rijksregering Sir H. Robinson hier liet blijven.. Schoon er nu door Z.Excellentie, regtstreeks en middellijk, als Hoogen Commissaris daden gepleegd zijn die wij ten sterkste veroordeelen, zijn wij het met de *Argus* volstrekt niet oneens. Z.Excellentie heeft zich met de Koloniale toestanden weten vertrouwd te maken, en in plaats van, zoo als somtijds vroeger, zich meer als partijman te gedragen dan men in een Gouverneur verlangt, en in de Republieken wantrouwen en weerzin te wekken, is hij thans met zijn Ministers op den regten voet, en beschouwt men hem in de Z. A. Republiek als een opregt vriend van Zuid Afrika. Wat is echter de oorzaak van die wijziging der zaken? Geen andere dan dat zelfs een bekwaam en welgezind vertegenwoordiger der Koningin in ons werelddeel veel langer tijd noodig heeft om de toestanden te leeren begrijpen, dan een Gouverneur in Australië of Nieuw Zeeland, waar men met een zuiver Britsche bevolking moet klaar komen. Daarom is het dat wij, zoo het gebeuren mogt dat Sir Hercules Robinson er voor bedankt om langer te blijven,—en hiertoe kunnen redenen meêwerken die met politiek niets te maken hebben en waar wij ons dus buiten houden,—het een groot voorregt zouden achten als de nieuwe Gouverneur dien wij dan moeten krijgen, met Zuid Afrikaansche en bepaaldelijk Kaapsche zaken reeds bekend was, en dus geen leerjaren meer behoefde door te maken.

De heer M. J. de Villiers gaf ons onlangs een inzigt in zijn Spoorwegpolitiek, maar beperkte zich tot de Spoorwegkwestie van den Z. W. Cirkel. Thans zien wij uit zijn circulaire aan zijn kiezers dat hij, wat de verlenging Noordwaarts aangaat, met de Regering denkt meê te gaan. Hij hoopt dat de Regering tot een schikking met de Republiek mag geraken, maar zoo neen, dan wil hij een verlenging door Bechuanaland, en tevens hoopt hij dat gemeld land aan de Kolonie zal aangehecht worden. Over dit laatste punt heeft echter niet de Kolonie maar de Rijksregering te zeggen, en wij voor ons achten, zoo als de zaken thans staan, een Spoorweg door Bechuanaland in elk geval voor de Kolonie nadeelig.

Met te verklaren dat Rijksfederatie slechts een holle phrase en een zamenstel van letters zonder zin is, komt Lord Salisbury de waarheid welligt naderbij dan Lord Rosebery en anderen die van gemelde Federatie steeds den mond vol hebben; en toch dunkt ons zijn bewering in den mond van een Britschen Eersten Minister gevaarlijk. Want, om het even of Rijksfederatie een ijdel woord dan wel een uitdrukking is waar een behoorlijk denkbeeld in zit, stellig is die uitdrukking uitgedacht door hen die het Britsche Rijk willen bijeenhouden, en gevoelden dat dit geen ligte taak is. Acht Lord Salisbury de toekomst des Rijks iets waar men zich niet ongerust over behoeft te maken, en sluit hij de oogen hetzij voor het bezwaar om Ierland voortdurend door dwang te beheerschen, hetzij voor de middelpuntvliedende kracht die zich in de Britsche Koloniën openbaart, dan heeft men regt te vragen of hij in der daad een staatsman heeten mag. Liet een Liberaal zich in denzelfden zin uit, dan zouden wij dit kunnen begrijpen, want aan de Liberalen was althans vroeger het denkbeeld niet vreemd dat ontbinding van het Britsche Rijk in de natuur der dingen ligt en dus onvermijdelijk is; maar door Conservatieven wordt dit denkbeeld niet gehuldigd, en spreken zij met minachting van pogingen, al zijn zij ook nog zoo onhandig, om de ontbinding des Rijks te verhoeden, dan toont dit een ligtzinnigheid die men in hun aanvoerder niet zou wachten.

PREEKBEURTEN OP MORGEN.—Groote Kerk: 's morgens, Dr. Kotsé; Engelsch, Dr. Kotsé; 's avonds, Ds. Groenewald, (van Humansdorp). — Nieuwe Kerk:—'s morgens en 's avonds, Ds. Muller. — Hanoverstraat Kapel: 's morgens, (geen dienst); 's avonds, Ds Steytler.—Zeepunt: Ds. Steytler. — Papendorp:—'s morgens, Ds. Kriel; 's avonds, Eerw. Smeer. — Roggebaai:—'s avonds, Dr Kotsé.

LUTHERSCHE KERK, STRANDSTRAAT.—De diensten aldaar sullen op morgen worden waargenomen als volgt: 's morgens te 10 ure, door Ds. W. F. Gohl; 's avonds, te 6.30 ure, door Ds. P. Roux.

ADV. J. VINTCENT is tot Openbaar Vervolger in Britsch Bechuanaland aangesteld.

BISSCHOP JONES wordt gezegd geheel beter te zijn; en in April of Mei terug te sullen komen.

TE AANWIJZING(?) wordt Prof. A. M. Murray op 15 dezer als [illegible] der gemeente Glen Lynden bevestigd.

BENOEMD is, tot lid der Landcommissie te Stutterheim, in plaats van den heer I. Pearson, de heer J. A. Harty.

ARMEN APOTHEEK.—De thesaurier van de Kaapsche Vrije Armen Apotheek heeft van den WelEd. heer W. M. Farmer, Meynard Villa, een geschenk van £10 ontvangen.

WETGEVENDE RAAD. — Te Murraysburg is volgens een berigt in de *Argus*, de heer Hendrik van Zijl door een Cirkel-comité als kandidaat voor den Wetgevenden Raad, in plaats van wijlen den heer Burger, gekozen.

EEN ERGE ZAAK van aanranding eener vrouw door een diender wordt in de *P. E. Telegraph* vermeld als voor het Hof zullende komen.

KHAMA EN SECHELI.—Uit een brief van handelaars te Molepolole, in Secheli's land, blijkt het dat deze het ongepast acht dat Khama lieden gevankelijk onder geleide door zijn land laat brengen sonder hem om verlof te vragen, en dat daaraan het loslaten van den heer Francis, omstreeks het midden van dit jaar, is toe te schrijven.

KAAPSCHE UNIVERSITEIT.—Op 2 Feb. 1889 zal een verkiezing van een lid van den Raad der Universiteit door de Convocatie plaats vinden, in plaats van wijlen den Eerw. heer W. B. Philip. Nominaties van kandidaten kunnen tot 31 December bij den Registrateur der Universiteit worden ingezonden.

DE HOFMEESTER der *Nijverheid*, die eenige kleederen van den kapitein van het schip, na diens verdrinken, gestolen had, blijkt bij die gelegenheid tevens drie bottels wijn te hebben uitgedronken, ten gevolge waarvan hij totaal onbruikbaar werd. Hij heeft drie maanden bekomen om zich te herstellen.

EEN CORRESPONDENT wil van ons weten wat den Kerkeraad eener gemeente te doen staat met een oud-ouderling die het 4de en tevens het 9de verbod overtreedt. Ons antwoord is dat wij ons niet bevoegd achten om Kerkeraden in zulke zaken met raad te dienen.

WREEDHEID TEGEN DIEREN.—Drie jongens te Port Elizabeth zijn tot £3 of twaalf dagen elk veroordeeld omdat zij een kat, naar het schijnt een die moest gedood worden, met paraffine besmeerd en in brand gestoken hadden. De Magistraat herinnerde dat hij de boete tot £10 had kunnen verhoogen.

"JULIUS CAESAR."—Allen die zich voorbereiden voor het Hooger School Examen aanstaande jaar behooren zich heden namiddag te drie uur naar de Mutual Hall, Kaapstad, te begeven, waar zij een zeer nuttige lezing over dit drama van Shakespeare door Dr. Kolbe gegeven, kunnen genieten..

FILLIS' CIRCUS begint aanstaanden Woensdag avond en zal drie weken in de stad blijven. Zaturdags worden er twee voorstellingen gegeven beide in den namiddag en in den avond. Alhoewel de Misses Bells naar Engeland vertrokken zijn, heeft men andere uitstekende kunstspelers en speelsters. En dan is de heer Fillis een legioen in zichzelven.

EEN LIEF JONG MEISJE. — Een Russisch meisje, nog geen vijftien jaren oud, dat met een klerk van haar vader gedrost was, is aan de Oostenrijksche grenzen opgepakt. Het bleek dat zij, vóór haar vertrek, haar vader met een tafelmes de keel had afgesneden, omdat hij, gewaar wordende dat zij met den klerk op al te vertrouwden voet was, desen zijn ontslag had gegeven.

DE ST. STEPHEN'S GEMEENTE heeft Woensdag avond de terugkomst van Ds. Botha uit de Knysna met een thee-meeting gevierd, waar Ds. Steytler voorzitter was, en ook Di. Muller en De Beer en School-inspecteur Rowan aanwezig waren. Toespraken en musiek luisterden de bijeenkomst op, die zeer aangenaam was.

DE HEER MACKAY, M.L.A., wordt gezegd sedert hij als praktische boer werkzaam is, een kleine beetje minder-negervriendelijk te zijn geworden dan in de dagen van *ólim*. 't Kan zijn; wij herinneren ons hoe men in het Oosten steeds den wensch uitte dat de heer Saul Solomon net één jaar als boer in een grensdistrict werkzaam sou zijn.

BAZAAR TE WIJNBERG.—Op Dingsdag ll werd alhier een Bazaar op de gronden aan de Pastorie der Ned. Geref. Zendinggemeente behoorende gehouden. De Bazaar werd geopend met koorgezang en toespraken door de Eerw. heeren Raytenbeek en Pienaar. Ofschoon de opkomst van de blanke gemeente maar klein was, zoo heeft nogtans door de inspanning der leden van de Zendinggemeente de Bazaar circa £54 opgebragt.—*Medegedeeld.*

SPOORWEG-OPGAVEN.—In October ll. hebben de Koloniale Spoorwegen £130,179 opgebragt, tegen £107,211 in Oct. 1887. Hiervan komt op de Westelijke linie £56,979 (tegen £46,993), op de Middellandsche liniën £62,174 (tegen £47 839, en op de Oostelijke £11,129 (tegen £10,349). Van 1 Junij tot 31 October 1888 hadden de Spoorwegen £1,197,882 opgebragt, tegen £1,029,907 in denzelfden tijd van 1887; van 1 Julij tot 31 October £460,968, tegen £408,171.

EEN VERKRACHTINGSZAAK. — Een Damara vrouw bragt een harer landslieden wegens verkrachting voor den Wijnbergschen Magistraat. Haar moeder en broeder waren er bij geweest maar hadden niets gedaan om haar eer te redden, en zij selve toonde sich gereed haar beschuldiging in te trekken, mits haar als vergoeding voor het verlies dier eer de somma van 8s. werd uitbetaald. De man is naar de strafzitting verwezen, maar de aanklagt tegen hem is stellig fantastisch.

DR. EGAN heeft het ambt van districtsgeneesheer te K. W. Town neêrgelegd, ten einde, vermoeden wij, een beletsel voor zijn verkiezing in den Oostercirkel uit den weg te ruimen. In een Oostelijk blad wordt er op gewezen dat, als er om het daar verkrijgbaar been te veel honden vechten, de Kafferhond een prachtige kans heeft om er meê heen te loopen; en die opmerking achten wij de aandacht van Regering en Grensdistricten alleszins waardig.

DU VAL.—Gisteren avond was het meer bepaald voor de militairen, die ook hun regimenten goed vertegenwoordigden. De uitvoering was onder patronaat van Kolonel Southey en de andere officieren. De twee militaire "bands" deden het Tentoonstellingsgebouw dreunen onder de harmonische klanken, en Du Val weer bragt bijna hetzelfde effekt te weeg door het lagchen voor zijn geestelijkheden. Het was zijn laatste voorstelling. Nimmer zal zijn uitvoering van Faust vergeten worden, noch van den Ierschen jongen die Fransch niet wilde leeren.

EEN KOPEREN KRAAN.—Er is altijd iets nieuws, maar in dit geval ook iets hoogst nuttig. Dit feit zal elkeen die een bezoek aan de kuiperij van den heer J. A. Smit, in de Waterkantstraat brengt kunnen bevestigen; en zegt hij niet dat elkeen met genoegen zal ontvangen worden? De toestel bestaat uit een koperen kraan, en een stalen buis die in het vat geschroefd wordt. Zoolang de buis alleen in de kuip is kan er geen wijn uit loopen, noch kan het vat onder eenige omstandigheden geopend worden door iemand die de kraan niet heeft (protectie tegen dieven). Zoodra men de kraan, een soliede sterke koperen, in de buis steekt en een draai met de hand geeft, loopt een stroom van omtrent een duim middellijn in dikte uit; als men klaar is met tappen neemt men net de kraan weg en het vat is hermetisch verzegeld tot men de kraan weer insteekt.

"ONS EIE'E GOUVERNEUR."—Onder dit hoofd, en naar aanleiding van het gerucht omtrent Sir H. Blake's aanstaande benoeming tot Gouverneur der Kaapkolonie, bevat de *Patriot* een hoofdartikel in den zin van het denkbeeld van den heer Joubert, M.L.A., dat de Kolonisten hun eigen Gouverneur aanstellen moeten. Al het kwaad wat hier geschied is komt, volgens onzen tijdgenoot, van overgestuurde Gouverneurs, die van de zaken alhier niets begrijpen, en men heeft hier mannen genoeg die voor Gouverneur deugen. Onze tijdgenoot erkent dat men hier wat het beheer der binnenlandsche zaken betreft is vooruitgegaan, daar b.v de bemoeijingen van Jingo's tot omverwerping der Registratiewet niets gebaat hebben; maar met de Kafferstammen buiten de grenzen bemoeit men zich in Engeland nog veel te veel.

WEDUWEN EN WEZEN.—Een vergadering van godsdienstleeraars werd Donderdag in de Armen Apotheek gehouden, om een plan na te gaan tot het oprigten van een fonds voor behoeftige weduwen en wezen uit den fatsoenlijken stand. De Joodsche leeraar Mizrachi bleek een hoofdvoorstander van het plan te zijn, en bij sommige leeraars steun te vinden, terwijl andere in de zaak bezwaar zagen, en er op wezen dat er reeds Genootschappen bestonden die voor dergelijke personen plagten te sorgen. Men eindigde met tot verdaging der vergadering en het inwinnen van meer inlichtingen te besluiten, zullende Eerw. Mizrachi later de vergadering op nieuw bijeenroepen.

O TIJDEN, O ZEDEN!—Op het feestmaal van den Lord Mayor, waar 800 personen aanzaten, en heel wat bedienden van meê aten, was ongeloofelijk veel te eten, behalve visch, die door slechts twee tarbotten, voor zeer weinige der gasten voldoende, vertegenwoordigd werd. Er waren b. v. 100 kalkoenen, 250 hoenders, 200 schotels wild, 40 wild- en duivenpastijen, en zoo naar rato. Dat alles werd naar onder gewasschen met 60 dozijn champagne, maar van andere wijnen werden maar net 20 dozijn opgedronken. Wij hielden het altijd voor een edel en nuttig bedrijf van den heer Gladstone dat hij, door zijn verdrag met Frankrijk, Engeland van een sherry en port tot een bordeaux drinkend land had gemaakt; maar het schijnt dat men er in het geheel geen wijn meer drinkt behalve net champagne voor de toasten. Zoo was het niet in den goeden ouden tijd, toen aan een maaltijd eten en drinken steeds in de schoonste harmonie te samenging.

MOSSELBAAI.—Het onderzoek naar het ongeluk met de postkar bij Stinkrivier is voortgezet, en na het vernemen van de getuigenis van den heer J. A. du Prees, die insgelijks uit de kar was gevallen maar zonder zich te bezeeren, werd een uitspraak gedaan die het als toevallig kenmerkte. Het Mosselbaaische blad dringt er zeer op aan dat men de postkarren van lantarens moet voorzien, al zijn de voerlieden er in den regel tegen. Hetzelfde blad klaagt bitter over de *Pembroke Castle*, die te laat was aangekomen om de brieven voor Mosselbaai per postkar te laten bezorgen, en over de Stoombootmaatschappij die geen boot Mosselbaai heeft laten aandoen. Daarentegen was er geen geringe vreugde toen de bemanning der havenboot een veritabele zeeslang in het gezigt kreeg, die weldra door het in de Baai gebezigde stoombootje aangehecht en levend stadwaarts vervoerd werd. Zij was 23 voet lang, begroeid met eendenmossels, en vervaardigd van een zee-bamboes, waar men een paar vischoogen in had weten vast te zetten.

HAVENCOMMISSIE. — Tegenwoordig al de leden behalve den heer Fuller. Na de notulen kwam de bezigheid. De Secretaris berigtte dat het oorlogschip *Brisk* en de bark *Mimi* in het Droogе Dok zijn. De heer Wiener klaagde dat er zoo min schepen in het Dok waren. Rapport van den Ingenieur over de riolen van de Gaswerken die nabij de Dok Poort in de zee loopen en het water met gasolie bedekte tot ergernis van visschers en zwemmers en tot verdelging van visch. Na discussie of het eigenlijk een zaak voor de Commissie of voor den Stadsraad was werd besloten het te laten overstaan.—De heer Ohlsson aanmerkende dat de Baai allengs de vuilnisput van de stad werd. Rekeningen van den Ingenieur gevraagd wer den voorgelezen. Het werk in het Dok in November gedaan was 35,951 ton of 1,790 ton meer dan dezelfde maand verleden jaar. Arbeid—Aaanbouw, vrije werklieden 217, 12 jongens en 305 bandieten; 114 bandieten op het station. Onderhoud 64 vrije, 7 jongens, 25 bandieten.

DE ZENDING NAAR HUMPATA.—Donderdag avond werd in St. George's Hotel een klein vriendenmaal gehouden ter eere van Ds. D. Postma, jr., die in de volgende week als predikant naar de Trekboeren te Humpata vertrekt. De heer Hofmeyr, M.L.A., bekleedde den voorzittersstoel, en had naast zich Ds. Postma en Hoofdregter Kotsé. Onder de aanzittenden waren de parlementsleden De Waal en Goldschmidt, Di. Muller en Jan Lion Cachet, de heer A. Postma, ens Hartelijke heildronken werden gewijd aan het werk dat Ds. Postma gaat verrigten en aan de toekomst van het nieuwe land, soowel als aan Hoofdregter Kotsé als den man aan wien, door het vertrouwen dat het door hem bestuurde Hooge Geregtshof genoot, het voornamelijk was toe te schrijven dat men in Engeland zonder schroom zijn geld in Transvaalsche mijnen ken durfde steken. Een aangename avond werd doorgebragt, en wij zijn overtuigd dat, even als de aanwezigen, ook al onze lezers de zending naar Humpata met hun beste wenschen zullen vergezellen.

EEN NATALSCHE KERKZAAK.—Het volgende uittreksel uit de notulen van een Natalschen Kerkenraad, over een zaak waar wij reeds vroeger iets van gemeld hebben, verschijnt in de *Natal Afrikaner*:—"Deze Vergadering betreurt het dat er geruchten tegen den plaatselijken Leeraar, Ds. G. A. Döhne, in omloop waren als zoude hij sich schuldig gemaakt hebben aan diefstal en meineed, welke geruchten dezen Kerkenraad genoopt hebben Ds. Döhne te versoeken sich voorloopig te onthouden van de bediening der Bondszegelen. Het is den Kerkenraad (heden wettig vergaderd onder voorzitterschap van den consulent) nu echter duidelijk gebleken, na behoorlijk ondersoek, dat deze geruchten *leugenachtig* zijn, en dat G. Mecklenburg, de verspreider er van, niets kan bewijzen van wat hij tegen Ds Döhne gesegd heeft. De Vergadering verklaart deze geruchten derhalve als ongegrond en beveelt de gemeenteleden aan, in het vervolg geen acht te geven op de leugenachtige aantijgingen hetzij van gesegden G. Mecklenburg of iemand anders, die kwaad wil stoken. Dit besluit is unaniem." Dit is op besluit van den Kerkenraad op den 14den November 1888. (Geteekend) L. G. Trichaardt, Ouderling.

PREDIKANTEN CONFERENTIE (14—21 Feb.) —"Het is," schrift Ds. W. Murray, van Worcester, in de *Kerkbode*, "de begeerte van velen dat er in dit jaar weder eene Algemeene Predikanten Conferentie sal zijn. Ik wensch bij dezen de Broeders uit te noodigen om te Worcester daartoe samen te komen. Wij zullen ze hartelijk welkom heeten, en doen wat wij kunnen om ze het verblijf aangenaam en tot een zegen te maken. Gewoonlijk werd de tijd voor de Conferentie bepaald op de helft tusschen Paaschen en Pinksteren. Daar ik in dien tijd met twee andere Broeders in de Noordelijke gewesten van onzen Ring op reis sal moeten zijn, wordt voorgesteld dat de Conferentie in de maand Februari gehouden wordt te beginnen met Donderdag avond den 21sten. Wij zullen dezen tijd als vastgesteld beschouwen, tenzij dat van verscheidene zijden de wensch tot eene verandering zou uitgesproken worden. Indien er over veertien dagen in de *Kerkbode* geene kennisgeving van verandering verschijnt, sal het blijven als bepaald. Er wordt aan gedacht tot leiding van gesprek en gebed den Brief aan Romeinen te nemen. Het program verschijnt aanstaande week in de *Kerkbode*. Dat wij eendrachtig in het gebed volharden, dat de Heer ons een rijken zegen bereide, en ons van elkander zende met nieuwe Geestes zalving voor Zijn werk."

EEN MOSSELBAAISCHE TIJGER.—Op Woensdag den 21sten November, mogt het den heer Alexander Meijer en zijn schoonzoon gelukken, een grooten tijger te dooden, die aan vele van onze boeren, die in het noordwestelijke deel van ons distrikt wonen in het groote schade heeft veroorzaakt, vooral aan den heer N. Kouma en de heeren Pienaar van Honigbosch. Ook heeft de heer Alexander Meijer zelf, voor een maand geleden, drie veulens door dit ongedierte verloren. Zonder eenige bedoeling om een tijger te ontmoeten, vroeg de heer Alexander Meijer, op voormelden dag aan zijn schoonzoon H. Muller en aan Coenraad Meijer om hem naar zijne bergplaats te vergezellen, daar hij in langen tijd niet in den berg geweest was, en wilde weten wat er in de laatste tijden gebeurd was. Toen de drie ruiters op de plaats Misgunst aankwamen, liet de heer Alexander Meijer, zijn schoonzoon en Coenraad een grooten berg om rijden, en bepaalde een plek waar hij hen zou ontmoeten. Toen zij hem op de bepaalde plaats ontmoetten, verhaalde hij hen, dat hij den tijger met zijn drie honden tegengekomen was en dat hij hem twee schoten met kogels, één schot door de borst en één door de schouders gegeven had; de tijger was evenwel niet dood, maar het ondier had een krans opgeloopen(?) in een klein bosch, waar hij nog was. De twee andere ruiters kwamen toen den heer Alexander Meijer te hulp, en zijn schoonzoon schoot het ondier met een derden kogel door. Zulk een geluk als dit valt ons niet elken dag te beurt. Het ondier was omtrent 7 voet lang van den kop tot het punt van de staart.—*Mosselbaai Advertiser.*

ELEKTRIEK LICHT OP DE TREINEN.—Gisteren avond te 7 uur wachtte ons een aangenaam schouwspel in de statie hier ter stede. Een speciale trein, met elektriek licht verlicht voerde de Havencommissie, leden van Gouvernement en Parlement en de redakteurs van de Kaapstadsche nieuwsbladen naar Muizenberg om een maaltijd aldaar te genieten ter eere van desen nieuwen vooruitgang in Zuid Afrika. Nu kan men gerust een boek met sich nemen als men per avondtrein naar buiten gaat, want het is beter dan daglicht. Alhoewel het thans maar op de Wijnberg treinen is, zal het spoedig op al de treinen gebragt worden, (wij hopen het althans.) Geen verder beschrijving van de klaarhelderheid van het licht hoeft gegeven te worden, als men maar net zegt dat het juist zoo als het licht in het Lagerhuis van het Parlement is. De batterij is in den laatsten wagen geplaatst en gomelastieke pijpen loopen van wagen naar wagen. Het was prachtig te zien hoe de trein als met bewustheid van een grootscher en heviger magt bekomen te hebben, met triomferend geluid de statie uitstoomde.

DE STADSRAAD vernam op zijn vergadering van Donderdag ll. dat Op. Werken, naar aanleiding van een klagt van visschers, sich tot de Gasmaatschappij gewend had met het versoek om het water van Tafelbaai in de buurt van het vischhoofd niet langer vuil te maken. Financiën had instructie gegeven gegeven om geen dagvaardingen wegens bewonersbelasting uit te senden zonder ondersoek of de lieden op de plek waren en betalen konden. Tegen den eigenaar mag eerst na veertien dagen kennisgeving geprocedeerd worden. Waterwerken was er tegen om den heer P. Selly £350 voor te schieten voor de Tunnelwerken, en de Raad dacht er evéneens over. Een rapport van den Ingenieur over het werk aan het riool bij het Kasteel verrigt, ging naar Op. Werken, en een over den Tunnel naar Waterwerken. De stadsbronnen bleken per 24 uur 792 884 gallons water te leveren, tegen 667,667 in December 1887. Het rapport van den Gesondheidsbeambte toonde dat er nog 33 gevallen van koorts en heel wat van kinkhoest waren; maar deze waren niet gevaarlijk. Kolonel Philips zal namens het Ministerie van Oorlog aan den Raad £500 wegens het riool aan het Kasteel betalen. De afslager aan de markt kreeg 14 dagen verlof van afwezigheid, daar hij in ses jaren geen vakantie had gehad, en de leden van den Raad namen allen een uitnoodiging van Fillis aan om de vertooning in den Circus, bij de opening op 12 dezer, bij te wonen. De geheele vergadering duurde net drie kwartier.

KAAPSCHE MAILDIENST.—De mailstoomboot *Roslin Castle*, van de "Castle" Maatschappij, die een tijd lang groote wijzigingen heeft ondergaan te West Hartlepool, is juist nu naar de Theems teruggekeerd, en zal op 5 Dec. naar de Kaap en Natal terugkeeren. De voornaamste veranderingen in den bouw van het schip bestaan in de verlenging er van en den aanleg van een nieuwe achtersteven, waar door de beweging van het schip veel gemakkelijker wordt. Een goed bewijs van het welslagen der dus gemaakte veranderingen zag men toen, kort nadat het schip Hartlepool verlaten had, het een zware zee moest doorstaan. Gedurende den togt naar de Theems bereikte men een snelheid van over de 16 knoopen per uur. De stoommachines der *Roslin Castle* zijn verdriedubbeld door de heeren Richardson en Zoon van West Hartlepool, en door dit nieuwe en verbeterde stelsel is de trilling die passagiers in stoombooten met de gewone samengestelde machines zoo dikwijls ondervinden, tot een *minimum* gebragt. Al de salons en hutten van het schip zijn nieuw opgemaakt, en vele hutten zijn zeer vergroot en verbeterd, terwijl warme en koude baden, luchtklokken en andere geriefelijkheden voor de passagiers de *Roslin Castle* ten volle doen evenaren wat thans in onze dagen van weelderig reizen verlangd wordt. Electriek licht volgens het Anglo-Amerikaansche "brush" stelsel heeft men overal in het schip, met aparte lampen in elke hut, de laatste verbeteringen in seinlichten en een krachtig electriek zoeklicht er bij, dat het schip in staat zal stellen om op elken tijd van den nacht de haven veilig binnen te komen.—*Medegedeeld.*

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters).

DONDERDAG, 6 DEC. 1888.

EEN MAGISTRAATS-UITSPRAAK.

Regter Buchanan seide dat een uitspraak van den assistent Resident Magistraat aan de Noordergrensen, in zake een drankmisdrijf, moest gecasseerd worden. Dit was jammer omdat de vervolging niet ongegrond scheen; maar alles was op soo ongeloofelijk verkeerde wijs, en tegen alle regelen in gedaan dat het onmogelijk was de uitspraak te doen blijven.

VOORLOOPIG.

Z. A. Leen en Agentschap *vs.* J. J. Steyn. Verband van £750; eigendom kan verkocht worden. P. D. Rose *vs.* J. A. Thwaits. Adv. Schreiner voor eischer; adv. Innes voor verweerder. Deze zaak gold een promesse van £124 16s., waarvan £63 9d. betaald was. De rest wilde verweerder niet betalen, daar hij geen waarde voor zijn geld had gehad. Hij was nl. £60 schuldig aan voor ossen die hij betaald had, en de rest voor tien merries; maar de bepaling was dat die merries, ten wier behoeve hij aan eischer een springhengst had geleend, met veulen moesten zijn, wat zij niet waren. De Hoofdregter zeide dat deze zaak bij wijze van actie moest worden uitgemaakt, en het Hof gaf wel voorloopige uitspraak, maar behield sich de kwestie van kosten voor tot verweerder, als hij dit wilde, een actie sou hebben ingesteld. Van Rijn en Co. *vs.* J. S. Aspeling. Finale toewijsing. Executeurskamer *vs.* A. J. Botma. £144 als interest op verband. Van Noorden *vs.* P. A. en J. D. van Zijl en weder *vs.* P. A. van Zijl. De eerste zaak betrof een promesse van £75; de tweede huishuur. De verdediging was te deele dat het geld betaald, ten deele dat verweerder van betaling ontslagen was. Het Hof verklaarde de beëdigde verklaringen te willen nagaan eer het uitspraak deed.

PRAKTIJK.

De heer H. T. Longden (Kaapstad) werd tot procureur en notaris, de heer J. T. M. Thwaites (ib.) tot procureur toegelaten.

REHABILITATIE

werd verleend aan A. B Burger (Victoria Oost), J. Brasch (Ladismith), G. S Hauptfleisch (Murraysburg), en J. H. Dreyer (Claremont).

JOHANNA C. MULLER.

Adv. Innes vroeg, namens Cecilia Muller, om aanstelling van een *curator ad litem* aan, daar hare moeder, Johanna C. Muller, van Tulbagh, krankzinnig was en haar zaken niet kon besturen. Uitgesteld tot getuigschrift van doctor.

WIJLEN MICHAEL SHEEHAN EN OVERLEVENDE ECHTGENOOTE.

Een aanzoek van adv. Du Toit, voor de weduwe en executrice, om een hypotheek op de eigendommen van den boedel te leggen, die eerst na het verband op den boedel ten behoeve harer minderjarige zonen zou komen, werd toegestaan, behoudens goedkeuring der hypotheek akte door den Meester.

KNYSNA WERFMAATSCHAPPIJ (IN LIQUIDATIE.)

Op aanzaak van adv. Innes werd de lijst der gegadigden bekragtigd, een "*rule nisi*" uitgevaardigd om aan te toonen waarom zij geen £1 per aandeel zouden betalen, en £20 aan den heer Steytler als officiëel liquidateur toegekend.

VAN DRIEL *tegen* DU PREEZ.

Adv. Innes deed, namens eischer, een versoek tot aanstelling eener Commissie die J. C. Villet, van Kuilsrivier, in het verhoor moest nemen. Adv. Juta had hier niets tegen, behoudens een kwestie van kosten, en het aansoek werd toegestaan.

Daarop verdaagde het Hof tot gisteren.

GISTEREN.

BULL, ZONEN EN CO. *tegen* KOL. REGERING.

Advv. Innes en Searle voor eischers; de Proc. Generaal en adv. Giddy voor verweerders. Jos. Bull en Zoon hadden den bouw van de Parlementshuizen aangenomen, maar waren insolvent geworden, en een Maatschappij, die thans als eischeres optrad, had hun zaken overgenomen en het werk tot stand gebragt. Nu was er een geschil ontstaan over hetgeen aan de aannemers moest betaald worden, en bepaaldelijk was het de vraag hoeveel de Regering mogt houden van zeker fonds van £10,000 om misslagen goed te maken. Zulke punten moesten, volgens het kontrakt, door scheidsregterlijke uitspraak worden uitgemaakt, en eischers hadden zekeren heer Hunt, in Engeland, die voor de Regering in de zaak gewerkt had, als scheidsregter aangesteld. De heer Freeman was scheidsregter namens de Regering, maar had als zoodanig zijn taak niet verrigt, omdat de Regering verlangde dat de scheidsregterlijke uitspraak in de Kolonie sou geschieden. De heer Hunt had daarop alleen uitspraak gedaan, en wel voor afgifte der £10,000 en nog £1,800; maar de Regering weigerde sich aan die uitspraak te onderwerpen. Eischers wilden nu dat de Regering die uitspraak sou bevestigen, maar zij beweerde wegens de misslagen der firma groote uitgaven gedaan te hebben, en was buitendien tegen de aanstelling van den heer Hunt. Na eene lange aanspraak van den Procureur Generaal volgde adv. Innes, die ook een lange rede hield. Als getuige werd onder anderen de heer McNaughton opgeroepen, die zeide dat architect Freeman aangesteld was om de Parlementsgebouwen te inspecteren. Na nog eenige vragen van adv. Innes verdaagde het Hof tot Maandag.

Aankomst der Mailstoomboot.

De *Spartan* kwam hier in den namiddag van Donderdag laatstl binnen. Haar passagiers voor de Kaapstad zijn Ds en mevrouw Reyneke, Eerw. H. M. Clifford, Dr. Ferguson, de heeren Lloyd, Rennert, Peterson, Gwynne-Evans met gezin, jongej. Williams, de heeren Vogelsang, Cohen, Bourhill, Wilkinson, Leicester, Cattermole, Haliburton, M. Clarke, R. E. Jeffery; jongej. V. Pride en Heimann, de heer F. J. Kotzé, de heer L P. Ford met gezin, de heeren Hermann, Ral, L. von Rudorff, Brownlow en Hugh Williams, en mej. Theophilus met gezin.

Schoon het Britsche Parlement zitting houdt, valt er niet veel van belang in voor. Slechts verneemt men van een voorstel tot vermindering van de uitgaven voor de Regterlijke Magt, waar Lord Randolph Churchill zich voor verklaarde, op grond dat er veel te veel nuttelooze klerken gebezigd werden. De Regering behaalde echter de overwinning. Dan heeft men het ontslag van Sir Charles Warren. Het bijkt dat er reeds lang spanning bestond tusschen Sir Charles en den Minister Matthews, die wel den heer Munro, een beambte der Politie waar Sir Charles niet mee teregt kon, zijn ontslag had gegeven, maar desen toch steeds over politie-zaken bleef raadplegen. Socialisten ens. worden gezegd vooral daarom met het ontslag ingenomen te zijn, omdat zij het aan hun eigen invloed toeschrijven dat het zoo spoedig na de handelwijs van Sir Charles ten hunnen opzigte geschied is.

De indruk door het bezoek van den heer Gladstone te Birmingham gemaakt, is geëvenaard door dien van het aanbieden van een adres der nonconformistische leeraars in Ierland aan Lord Salisbury en Lord Hartington. Slechts zeer enkele dier leeraars blijken "homerulers" te zijn, en een hunner sprekers verklaarde dat zij vroeger steeds den heer Gladstone waren gevolgd, en nog tot de Liberalen behoorden, maar dat zij van positie moesten veranderen nu gemelde heer gemeene zaak met den heer Parnell maakte. Het was in zijn antwoord op het adres dat Lord Salisbury, van de bolle phrasen der Gladstonieten sprekende, Rijksfederatie als een er van noemde, er bij voegende dat het woord voor hem niets dan een vereeniging van letters zonder zin was. Op een feestmaal bij den Lord Mayor voerde Lord Salisbury insgelijks het woord, en schoon hij sprak van de vreedzame gezindheid der Europésche Regering, gaf hij toch tevens te kennen dat als, bij de ontzettende wapingen van den tegenwoordigen tijd, het tot een oorlog kwam, de gevolgen vreeselijk zouden zijn, en dat, anders dan in Engeland, in sommige Rijken van het vaste land van Europa de bevolking ten deele oorlogzuchtiger was dan de Regering. Het schijnt dat hij hierbij doelde op Rusland, en het heet dat de Fransche Regering te weten is gekomen dat men in de lente den Russischen Keiser tot een inval in Bulgarije zal drijven.

Het verhoor in de Parnell-zaak werd nog voortgezet, zonder veel te leveren, en de Whitechapel moorden bleven voortgaan en de opgewondenheid gaande houden. Het heette dat men thans den moordenaar op den spoor was gekomen, maar dit schijnt niet het geval te zijn, want anders had een telegram zijn lot wel gemeld.

Uit het buitenland is nog minder te melden dan uit Engeland. Keizer Wilhelm zal zich met zijn moeder verzoend hebben, en het huwelijk van zijn zuster met Prins Alexander van Battenburg zou volgen; maar het Oostenrijksche schandaal, tusschen Kroonprins Rudolf en de Belgische Prinses waar hij meê gehuwd is, schijnt erger te worden. Dat de Koningspartij in Frankrijk zich met Generaal Boulanger verstaan heeft wordt een feit geacht, maar de ultramontaansche bladen betreuren het. Het Comité voor de herziening der Fransche Constitutie werd gezegd een besluit te hebben genomen tot afschaffing van het Presidentschap en van den Senaat. President Carnot maakt zich intusschen populair door hetgeen hij voor lieden doet die bij groote ongelukken in het verdriet zijn geraakt.—De blanke Pascha aan de Gazellenrivier (een takrivier van den Nijl) zal een overwinning behaald hebben, en van het innemen van Wadai door aanhangers van den Mahdi verneemt men niet veel anders dan wat men reeds uit een telegram wist.

Z. Afrikaansch nieuws is er niet, behalve dat Dr. E. Symes Thompson in het "Royal Colonial Institute" over de Kaap als een plek voor zieken een voordragt heeft gehouden die, naar het heette, even droog was als het klimaat, maar toch tot een lange discussie aanleiding gaf, waar onder anderen de heer Vintcent, M.L.A., aan deel nam. Sir Fred. Carrington komt niet weder als aanvoerder der Bechuanaland Politie naar hier terug, en het schijnt dat er geenerlei plan bestaat om ons op Sir Charles Warren, in eenigen vorm, te trakteren.

Hof van Insolventie.

SCHEDULEN INGELEVERD.

Dec. 7.—James Easton, logieshouder, te Kimberley.

7.—Frank G. B. Norton, logieshouder, te Kimberley.

7.—Stephanus Frederik Kloppers, van Buffelskloof, afdeeling Ladismith.

NIEUWE INSOLVENTIE.

Dec. 6.—John Shepherd Aspeling, handelende onder den stijl van J. S. Aspeling & Co., provisioneele sequestratie bepaald toegestaan.

VERGADERINGEN.

(Voor den Meester, den heer J. H. Hofmeyr)

GISTEREN.

CHARLES FINDLAY LAIRD.

Tweede vergadering in dezen insolventen boedel. Een eisch van £500, een verband, met interest, van Samuel Rubb werd bewezen en de heer Thomas Joseph O'Reilly, werd gekozen eenig curator.

ROUGH ON PILES.—Waarom aan aambeijen lijden? Dadelijke verligting en volkomen genezing gewaarborgd. Vraagt naar "Rough on piles." Zekere genezing voor jeukende, bloedende of eenig soort aambeijen.

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

GEZONDHEIDSTOESTAND DES KONINGS. — KAMERNIEUWS. — KERKELIJK. — SCHOOL. — HOLLANDS ZUID-AFRIKA.

14 November 1888.

Z.M. DE KONING is, zoo men de officieele berichten dienaangaande geheel vertrouwen kan in zooverre van zijn laatste krankheid hersteld, dat het dadelijk gevaar geweken is. Z.M. is lijdende geweest aan spruw in den mond, waardoor het slikken belemmerd werd, en die de vrees ontstaan deed voor ontsteking der keel en van de longen. De geneesheeren moeten ernstig bezorgd zijn geweest dat de ziekte een noodlottig einde zou nemen, doch, Gode zij dank, de slag die ons dreigde is weer afgewend. In Amsterdam, Rotterdam en andere plaatsen was reeds besloten om de feesten op 17 Nov. ter gedachtenisviering van het herstel van Neerlands Onafhankelijkheid *niet* te laten doorgaan, doch daartegen werd zoo gemord door fabrikanten en winkeliers, die goederen vervaardigd of ingeslagen hebben voor de feestvieringen en niet minder door het volk dat zijn *panem et circenses* hebben wil, dat nu de ziekte des Konings een gunstige wending genomen heeft, de feesten toch gehouden zullen worden. Schoon thans weer aanvankelijk hersteld, blijft de Koning in een zorgwekkenden toestand, wat zijn gezondheid betreft. Het zal een bijzonder sware slag zijn voor land en volk als Z.M. wordt weggenomen voor de eenige troonopvolgster hare mondige jaren bereikt heeft. De Koninklijke familie vertoeft nog steeds op het Loo, bij Apeldoorn.

KAMERNIEUWS.—Na de overwinning der antirevolutionairen bij de jongste verkiezing voor Lochem worden nu alle krachten door de gezamenlijk anti liberalen aangewend om de open gevallen zetel voor Schiedam te bemachtigen. In Lochem behaalde Brantsen, niettegenstaande den magtigen wederstand der invloedrijke liberalen aldaar en de onthoudings-politiek van de Buytendykensars, de meerderheid bij de *eerste* stemming, doch de candidaat der liberalen, Rappard, zat hem "kort op de hielen." In Schiedam zijn de Roomschen veel talrijker dan de anti revolutionnairen, zoodat daar alleen een Roomsch candidaat kans van slagen heeft tegenover den candidaat der liberalen. Het gaat nu echter tusschen de antiliberalen en liberalen, zonder de andere partijindeelingen overwegenden invloed te laten uitoefenen op de verkiezingen. Dat Mr. Patyn, na pas met moeite voor Schiedam gekozen te zijn, bij het anti-liberale Ministerie gesolliciteerd heeft naar de betrekking van Adv.-Generaal, zal bij de aanstaande verkiezing te Schiedam de liberalen geen goed doen.

Door de Regering is ingediend een Wetsontwerp op *overmatigen arbeid van jeugdige personen en vrouwen*. Geen kind beneden 12 jaren oud mag loonarbeid in het algemeen verrigten, en niemand beneden 16 jaren eenigen arbeid, bij name in fabrieken, die schadelijk is voor de gezondheid. Geen vrouw en niemand beneden de 18 jaren mag in fabrieken of werkplaatsen langer arbeiden dan, in den somer vóór 5 uur 's morgens en na 7 uur 's avonds, en in den winter anders dan tusschen 7 uur 's morgens en 7 uur 's avonds, noch mogen vrouwen of personen beneden 18 jaren (geen Israelieten zijnde) op Zondag in eenige werkplaats arbeiden, en moeten dezen minstens 3 uren rust hebben, in "geen besloten plaats," gedurende den genoemden werktijd. Kraamvrouwen mogen gedurende de 4 weken volgende op hare bevalling in geen werkplaats arbeiden. Deze wetsvoordragt is een vrucht der bemoeijing van de enquetecommissie.

Het gerucht dat bij het indienen der begrooting voor de Marine de aanneming daarvan tot eene *Kabinetskwestie* zou werden gesteld, om de sterkte van het Kabinet te beproeven, schijnt van allen grond ontbloot te zijn.

KERKELIJK.—De Deputaten der Synode van Ned. Geref. Kerken en de Chr. Geref. Kerk zullen nu 17 Nov. te zamenkomen om te confereeren over de voorgestelde vereeniging der Kerken. Hadden al-te-gedienstige geesten, vooral het Hervormd Genootschap, zich niet zoo sterk beijverd om alles breed op te halen wat door Dr. Kuyper is aangemerkt op het bekende besluit der Assensche Synode en wat daarop soms scherp van de zijde der Chr. Geref. is geantwoord, dat zouden de Deputaten, die nu zamenkomen gemakkelijker vergaderen, dan thans misschien het geval zijn zal. Toch is er goede hope, dat de beraadslagingen tot een gewenscht einde zullen leiden, en dat te eerder nu de kwestiën in verschil veel kalmer dan eerst door woordvoerders der beide Kerken in de pers zijn behandeld. Het voornaamste bezwaar door mannen als Prof. de Cock, Ds. Beuker e.a. van Chr. Geref. zijde tegen de zamensmelting der Kerken ingebragt is dat als het standpunt der Doleantie (dat iedere plaatselijke Kerkeraad de Synode Organisatie van 1816 formeel behoort af te snijden voor zijn Kerk) blijft vastgehouden, de Chr. Gereformeerden bij de c.q. vereeniging der Kerken van het standpunt der *scheiding* zouden overgaan op dat de *Doleantie* en dus geheel de Scheiding en de Chr. Geref. Kerk uit de Scheiding voortgekomen een *démenti* zouden geven, wat zonde zou zijn. Hierover wordt door Ds. Beuker, in de *Vrije Kerk* en Prof. de Cock, in *De Bazuin* een regt broederlijke correspondent gevoerd met *De Hoop* (Red. Ds. Lion Cachet). Opmerkelijk is het dat Pred. Wielenga, van Kampen, die zeer vóór de zamensmelting der Kerken is, daarover in *De Bazuin* schrijvende, ook spreekt van *hereeniging*, in plaats van vereeniging.

De Kerkelijke Courant, het, deels officieel deels officieus, orgaan van het Hervormd Genootschap is in de voorlaatste week weer eens als dubbel nommer verschenen, om ruimte te hebben voor een aantal Synodale vonnissen van afzetting de Geref. predikanten, ouderlingen en diakenen. Tien of twaaf kolom, zeerskleinen druk afzettingsbullen, hoe krijgt de Synode die bij elkaar! Te *lezen* is zulke lectuur eigenlijk niet.

De predikant Ds. Rynenberg en de leden des Kerkeraads te Teraard, (Friesland), zijn door het Classikaal Bestuur van Dokkum geschorst voor den tijd van zes weken omdat zij, als leden des Kerkeraads geweigerd hebben 14 personen, die, schoon te Teraard thuis behoorende te Hogebeetnum zijn "aangenomen", zonder van den Kerkeraad van Teraard een bewijs van goed gedrag te hebben ontvangen, welk bewijs door dien Kerkeraad geweigerd was op grond, dat bedoelde personen schuldig stonden, de een aan dronkenschap, andere aan openbare Godslastering, sabbathontheiliging enz. De zaak kwam voor het Provinciaal Bestuur van Friesland, dat den Kerkeraad van Teraard *in het gelijk stelde*. In appel kwam zij vervolgens voor de Synodale Commissie, die het Prov. Bestuur te Groningen opdroeg in de kwestie uitspraak te doen. Dit bestuur was van oordeel dat de "aanneming van 3 der 14 leden onwettig was doch van de andere wettig" en beval dat dezen als lidmaten in het register te Teraard zouden worden geboekt. De Kerkeraad beriep zich nu nog op de Synode doch zonder gevolg, en nu hij bleef weigeren, deze personen, waaronder openbare verachters van des Heeren Woord en dienst, als geregtigd tot het H. Avondmaal toe te laten, is de Kerkeraad met den predikant voor 6 weken geschorst. Het is, in zeker zin, eene herhaling van de Amsterdamsche tuchtzaak, en blijft Ds. Rynenberg en zijn Kerkeraad volharden,—gelijk naar roeping en pligt geboden wordt—dan worden zij *afgezet*. Dit is de wet van het Hervormd Genootschap. En hiertegen wordt wel door mannen als Hoedemaker, Felix, Van Ronkel bezwaar ingebragt als zijnde in strijd met de Schrift maar toch gehoorzamen zij de Synodale bepalingen, en Van Ronkel heeft selfs te Leiden, in een soortgelijk geval als nu te Teraard, de aannemenden laten inschrijven.

Op last des Kerkeraads van de Synodale Gemeente te Oude Wetering, zijn een 7-tal oude vrouwen, die in het Diaconie-armhuis woonden maar zich aan aan den Dolerenden Leeraar en Kerkeraad hielden, door een afdeeling rijkspolitie op straat gezet. Naar het heette moet het armhuis verbouwd worden en is dit de reden der uitzetting, doch waar voor rekening der Synodale diaconie gezorgd werd dat de nietdolerende oude vrouwen bezorgd werden, moesten de andere met haar weinige aardsche goederen, juist voor den winter, een heenkomen zoeken. De zaak verwekt natuurlijk nog al opspraak. De dolerende diakenen, schoon verstoken van het genot der diakonale fondsen der Kerk, die in handen der Synodalen bleven, hebben zich der verstooten weduwen terstond aangetrokken.

De *Keizersgracht Kerk*, het eerste kerkgebouw der Dolerenden te Amsterdam, is ll. Zondag in gebruik genomen. Uit beginsel is er bij deze gelegenheden geen sprake van "plegtige inwijding" of opening. Twee andere kerkgebouwen zijn bijna klaar. Volgens het goede besluit des Kerkeraads worden er geen plaatsen in de kerkgebouwen verhuurd of verkocht, maar zijn alle zitplaatsen vrij behalve op de eerste gaanderij, waar de plaatsen *bij loting*, dus zonder onderscheid aan armen of rijken worden toegewezen aan hen, die binnen een vastgestelden cirkel in de nabijheid der Kerk wonen, met volkomen vrijlating of men voor de toewijzing (voor één jaar) iets betalen wil of niet. Na het eerste zingen zijn ook deze plaatsen, voor zoover ze nog onbezet zijn, vrij. Dit plan vindt in andere plaatsen navolging, en over het algemeen is men onder de Dolerenden tegen verhuren of verkoopen van zitplaatsen in de kerkgebouwen.

De heer Booth, van Londen, heeft in persoon de nieuwe kazerne van het "heilsleger" te Utrecht in een openbare zamenkomst geopend. Het weder was zeer ongunstig, dat misschien invloed heeft uitgeoefend op de oefeningen van de "leger afdeeling" bij deze gelegenheid, want alles moet zeer kalm zijn afgeloopen. Wij hebben anders reeds buiten het "heilsleger" in Holland op kerkelijk gebied verwarring genoeg.

HOLLAND — ZUID-AFRIKA. — Inschrijvingen worden morgen geopend te Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en eenige andere plaatsen op 175 aandeelen van ƒ1000 (splitsbaar in halve en kwart aandeelen) van een kapitaal groot ƒ300,000 (£25,000) der *Maatschappij voor Nijverheid en landontginning* in Transvaal: administrateur in Nederland, de heer Ockerse. Van dezen neemt de Maatschappij over zijn concessie tot het fabriceeren van aardewerk en porcelein en van huizen en gronden in Transvaal.

SCHOOL. — Door dr. Vermeulen, lid der Tweede Kamer, is bij het verslag over het 5de hoofdstuk der Staatsbegrooting, *Onderwijs*, een nota gevoegd, waarin hij er op aandringt dat er slechts ééne Rijksuniversiteit (te Leiden) blijven zal, en dat de Universiteiten te Utrecht, Groningen en Amsterdam in faculteitscholen, hoofdzakelijk voor regtsgeleerdheid en geneeskunde, sullen worden veranderd. Voor vier Universiteiten heeft ons land, meent dr. V., geen voldoende leerkrachten, noch studenten genoeg, noch ook de middelen. Voorts stelt hij voor geheele vrijheid van onderwijs, met staatsexamen voor regtsgeleerden, gelijk thans voor artsen, en liefst geen theologie aan de Universiteit, en zeker geen benoeming van theologische professoren door de Regering. Verder, afschaffing van de Rijksburgerscholen en vermindering van het aantal hoogere burgerscholen (die zoo veel geld uit de belastingen verslinden). En voor het lager onderwijs, *bijzonder* onderwijs REGEL, openbaar onderwijs AANVULLING, met inachtnemen van "betrekkelijk neutraliteit" in zake godsdienstige overtuigingen. In plaats van slechts twee onderwijzers-akten wil dr. Vermeulen weer vier akten ingevoerd hebben, nl. voor kweekelingen, hulponderwijzers en voor twee klassen van hoofdonderwijzers. Uit de staatskas worde vergoed aan alle openbare en bijzondere scholen ¼ der schoolgelden van on- en minvermogende schoolgaande kinderen. De volbloed Christelijk onderwijs partij is bepaald tegen elke subsidie der Christelijke scholen uit de staatskas, waar zij tegelijk aandringt op de meest mogelijke bezuiniging in het subsidiëren van openbare scholen.

Volgens het liberale "Schoolblad" kost elke kweekeling die aan een der Rijkskweekscholen voor onderwijzer word opgeleid vóór de akte verkregen wordt aan de Staat ƒ3500 (bijna £300); ieder leerling aan de Hoogere Burgerschool tot verkrijging van diploma ƒ5000 (£415); iedere veearts £660; iedere 2de luitenant vóór hij examen kan doen £450, enz. *That is the way the money goes.*

BERIGTEN.—De vorst is reeds in de vorige week zoo ingevallen, dat de sloten en kleine wateren bevroren waren en van schaatsenrijders wemelden. Het dreigt een strenge lange winter te zullen worden.

EEN ZEKER HEER VAN DEN ENDE, dezer dagen te Arnhem overleden, heeft zijn gansche nalatenschap van ongeveer £8000 aan het Nederl. Bijbelgenootschap vermaakt.

DE "*Werkmansvriend*" en "*Patrimonium*," twee organen van de Christel. Werkliedenvereeniging, zijn tot één blad vereenigd onder den naam van "*Patrimonium*" en onder redaktie van de heeren Wolbers en Kater, de vroegere redakteuren der beide bladen. Hierdoor is eene veete in de vereeniging, die noodlottig voor de zaak dreigde te worden, geheel uit den weg geruimd.

EEN ZEKERE cocoa-fabrikant, die sedert eenigen tijd op Engelsch-Amerikaansch wijze zijn fabrikaat adverteert (ook in Engeland), heeft met de directies van de trammaatschappijen te Amsterdam en Rotterdam een kontrakt gesloten ter plaatsing van borden buiten aan de trams waarop staat "—*'s Cocoa is de beste en goedkoopste in het gebruik.*" Nu heeft eene andere cocoa-fabrikant aan de Amsterdamsche trammaatschappij aangeboden nog ƒ7500 per jaar meer te betalen dan de eerste adverteerder, als hij onder het bord van dezen op iederen tram mogt plaatsen "ALS —— UITVERKOCHT IS." Dit aanbod is echter afgeslagen. (De namen van de bedoelde fabrikanten behoeven niet genoemd te worden, tot zij zelve dit doen door in dit blad te Adverteren).

VAN HILDEBRAND's "*Camera Obscura*" ziet thans de *zeventiende* druk het licht. Zelden heeft een boek in de Hollandsche taal zooveel succes behaald.

IN DE RIJKS-SPAARBANK is op dit oogenblik een millioen pond sterling, meestal aan kleine sommen belegd. Dit is geen ongunstig teeken.

HET GOUDLAND.

BARBERTON, 3 DEC. — De plaatselijke aandeelmarkt is zeer levendig, en er is vraag naar alle effekten die laag in prijs zijn. Albions halen 12s. 6d., Kimberley Scheba's 12s., Lily 2s. 6d., Revolvers 7s. 3d., Figaro 16s. Met het werk van den Stoomtramweg maakt men flinke vorderingen.

PIETERMARITZBURG, 6 DEC.—De November stamperij van de City en Suburban Maatschappij leverde 488 ons, en die van de Chimes 260 ons uit 390 ton.

VERKOOPING VAN AANDEELEN.

Een reeks Donderdag achtermiddag verkoopingen van aandeelen begon gisteren in de Whitehall, regt over ons kantoor, in de bezigheidslokalen van de heeren Lindenberg en de Villiers. Te drie uur werd een aanvang gemaakt In het begin waren de koopers niet talrijk, maar allengs werd de zaal voller. De aanvraag was niet zeer levendig waaraan dit ook te wijten was, misschien omdat men er nog niet aan gewend is. Een partijtje van 50 Leeuwpoorts werd van de hand gezet tegen 13s. 6d., en 100 Worcester Hopes tegen 14s. 6d. Een kleine hoeveelheid Kimberley Roodepoorts kreeg een kooper tegen £2 1s. Andere soorten werden aangeboden maar niet verkocht.

PIETERMARITZBURG, 7 DEC.—De opgaven van Moodie voor November toonen dat voor 667 delfplekken patent wordt betaald, en dat 25 hiervan goud leveren. Uit 890 ton hebben de delfplekhouders 567 ons gehaald. De Maatschappij haalde uit 92 ton van haar Lester Reserve 152 ons.

"ROUGH ON ITCH" geneest uitslag, schurft, puisten, salt rheum, bevroren voeten winterbaarden, jeuking, ivy gift.

De heer M. J. de Villiers aan den Z. W. Cirkel.

De volgende circulaire is aan de Kiezers van den Zuid Westelijken Cirkel geaddresseerd:

Dunghye Park, Caledon,
21sten November 1888.

Wel-Edele heeren:

Gevraagdzijnde om mij voor desen Cirkel verkiesbaar te stellen, om de plaats, door den Edelen heer Taute ontruimd, aan te vullen, zoo heb ik daarin toegestemd.

En terwijl ik vernomen heb dat, van wege mijn Spoorweg Politiek, ik geopponeerd sal worden, zoo heb ik besloten om mij hierover, alsook over andere vraagstukken van den dag, des te duidelijker uit te drukken, opdat allen weten mogen wat gij aan mij hebt, onverschillig welke partij zich tegen mij aankant, van wege mijn politiek, daar ik niet de Raadzaal des lands met een gesluierde politiek wil binnentreden.

SPOORWEG UITBREIDING NOORDWAARTS.

Daar een Spoorweg over den Vrijstaat naar de Transvaal veel voordeelen aanbiedt als handelslijn, zoo is het te hopen dat het Koloniale Gouvernement er in slagen zal om een aannemelijke schikking met de naburige Staten te treffen; en gelukt ons dit niet dan moeten wij trachten sooveel mogelijk voordeel te trekken van den open handelsweg over Bechuanaland; en hier moet ik opmerken dat, daar Bechuanaland, als handelsweg over de Kolonie, een groote aanwinst sou wesen, waarvan men de regte waarde nog niet ten volle kan schatten, zoo ben ik ten sterkste voor aanhechting van dat gewest.

SPOORWEG UITBREIDING IN DEZEN CIRKEL.

Daar de regtmatige aanspraak van de voorname Landbouw distrikten in desen Cirkel, om spoorwegverkeer met onze hoofdlijnen te bekomen, reeds lang geignoreerd is, zoo beschouw ik het van het grootste belang dat die distrikten, waarvan Oudtshoorn het middenpunt uitmaakt spoorweggemeenschap bekomen met een van onze hoofdlijnen. Tweedens acht ik een verdere verlenging van de Ashton Statie in de rigting van Swellendam zeer wenschelijk.

DE ACCIJNS.

Daar ik self zoo wat 50,000 wijngaard stokken op mijn plaats heb, zoo is het mij hier zeer moeijelijk om door een anderen bril dan die van eigenbelang te kijken, en terwijl ik erken dat de Accijns op brandewijn een soort van belasting is, die in den regel in meest alle landen geheven wordt, moet ik nogtans opmerken dat, ofschoon de verbruiker ten deele daarvoor betaalt, zoo veroorzaken de gevolgen van een Accijns op een indirekte manier, tien maal meer nadeel aan den wijnboer, dan de betaling selve.

In de eerste plaats heeft de Accijns een handel die altoos seker was, onzeker gemaakt, want met de vrees voor oogen dat een andere verandering in het tarief, houders van een grooten voorraad een duchtig verlies kan toebrengen, zoo als reeds gebeurd is met "existing stocks," zoo wagen de handelaars het nu niet meer om een grooten voorraad in te koopen, en het gevolg is dat de kelder van den Boer dagelijks voller wordt en zijn beurs dagelijks leeger.

PROTECTIE.

Ofschoon ik tien jaar geleden bijna alleen stond aan den kant van Protectie, is het mij aangenaam op te merken dat vele van de welingelichte mannen van de Kolonie thans gedeeltelijk tot bekeering zijn gekomen, zoo als mij onlangs is gebleken uit de toespraken van sommige Kandidaten aan de Kaapstad.

DE BRANDZIEKTE WET.

Ofschoon dat ik als schaapboer niet tegen een aannemelijke Brandziekte Wet ben, ben ik nogtans van gevoelen dat een Brandsiekte Wet alleenlijk sal beantwoorden, wanneer het aan de Distriktsraden gelaten wordt, om die met behulp van de Boeren selve naar plaatselijke omstandigheden te veranderen; want zonder de bereidwillige medewerking van de Boeren selven geloof ik niet dat men in staat zal zijn om iets goeds tot stand te brengen.

Ten slotte, mijne heeren, moet ik opmerken dat, daar ik alleenlijk heb toegestemd om mij verkiesbaar te stellen, om een oude belofte na te komen, zoo laat ik het aan u over om naar goeddunken te handelen.

En terwijl ik, soo als vroeger, mij aan maatregelen, en niet personen, zal houden, zoo hoop ik dat mijne ondersteuners zich niet teleurgesteld zullen bevinden.

Ik heb de eer te zijn,
Mijne heeren,
Uwe dienstwillige Dienaar,
M. J. de VILLIERS.

PRODUKTEN MARKTEN.

KAAPSTAD.

STRUISVEEREN.—De markt deze week goed voorzien met veeren, bestaande over het algemeen uit goede kwaliteiten. Alle soorten in levendige aanvraag en prijzen zijn af en toe beslist ten gunste van den verkooper. Export voor de week bedroeg 1,170 lbs. geschat tegen £1,995; verkooping bedroeg 1,080 lbs. die £1,795 realiseerden.

Wij noteren de volgende marktprijzen maar geven niet de buitengewone prijzen soms behaald:—

Witte, ordinaire primas ...	£7	0	0	tot £10	0	0
Do., eerste ...	5	0	0	„ 7	0	0
Do., tweede ...	3	10	0	„ 4	10	0
Do., derde ...	2	10	0	„ 3	0	0
Do., inferieure schachtig...	0	15	0	„ 1	0	0
Wijfjes, witte en lichte (superieure)	4	10	0	„ 6	10	0
Do., tweede ...	3	0	0	„ 3	10	0
Do., derde ...	0	17	6	„ 1	15	0
Do., inferieure en schachtig...	0	10	0	„ 0	15	0
Do., donkere ...	2	0	0	„ 3	10	0
Fancy Byocks ...	2	10	0	„ 3	10	0
Staart, witte ...	1	5	0	„ 1	14	0
Do., lichte ...	1	0	0	„ 1	7	6
Do., donkere ...	0	8	0	„ 0	12	6
Zwarte, lange ...	2	10	0	„ 3	10	0
Do., middelmatige (lange) ...	1	15	0	„ 2	10	0
Do., middelmatige (korte) ...	0	17	6	„ 1	7	6
Do., middelmatige korte (uitgezochte)	0	12	6	„ 0	17	6
Do., do., gemeene tot tamelijk...	0	2	6	„ 0	4	0
Do. flos (lange) ...	1	0	0	„ 1	7	6
Do., flos (korte) ...	0	4	0	„ 0	8	0
Vale, lange ...	1	5	0	„ 1	17	6
Do., middelmatige	1	0	0	„ 1	7	6
Do., middelm. en korte	0	12	6	„ 0	17	6
Do., middelm. en korte (uitgezochte) ...	0	5	0	„ 0	8	0
Do., do., gemeene tot tamelijk...	0	1	0	„ 0	3	0
Do. flos (lange) ...	1	0	0	„ 1	7	6
Do., flos (korte) ...	0	5	0	„ 0	8	0
Spadonas, witte ...	1	10	0	„ 2	0	0
Do., lichte... ...	0	17	6	„ 1	5	0
Do., donkere en kuikenveeren ...	0	0	6	„ 0	1	6

WOL.—Goede ligte geassorteerde partijtjes in goede aanvraag. Gebrekkige en gemengde partijtjes zwakker en prijzen dalen waarschijnlijk nog meer. Wij noteren geassorteerde gesneden 6d. tot 6½d. Ordinaire 5½d. tot 5¾d. Zware en inferieure 4½d. tot 5d.

VELLEN.—Aankomsten klein. Wij noteren Bokvellen 9½d. met lager strekking. Merino's lange 4½d. tot 5d., korte 4d. Kaapsche 1s. 7d. stuk, Basterds 3½d. per lb. Beschadigde volgens kwaliteit.

PORT ELIZABETH.

Op de Wolmarkt heden morgen, 6 December, gehouden, werden 254 balen aangeboden, waarvan 209 balen verkocht werden op vorige noteringen. Het grootste partijtje bedroeg 28 balen vliegegewasschen van Zuurberg die 9½d. per lb. haalden; 16 balen fijne lichte vetwol kregen koopers tegen 6½d. per lb. en een kleiner partijtje ook van den Zuurberg haalde 7d. per lb. De Angorahaar vertooning bedroeg 36 balen, waarvan 30 verkocht werden zonder wijziging van de vorige prijzen. Er was maar een ordinaire vertooning op de veerenmarkt en de prijzen waren vaster geworden.

LONDEN.

(November 16).

Staafgoud (zuiver)... ... £3 17 9 per ons
Staaf silver (zuiver) ... 0 3 7½ „ „

Op de wolmarkt blijft er een goede toon steeds heerschen. Kaapsche superieure gewasschen 1s. 6d. tot 1s. 7d.; vliegewasschen middenprijs 9d. tot 10d.; vetwol middenprijs 7d. tot 8d. Natal gewasschen 1s. 2d. tot 1s. 3d.; vetwol, middenprijs 7d. tot 8d. Uit de Kaapkolonie waren er voor de November verkoopingen 17,306 balen als tegen 42,783 uit gezamenlijke Australië. Vellen: Uit 2782 gezoute Kaapsche ce en hoovellen werden 2,601 verkocht. Men kreeg meestal dezelfde prijzen als te voren. Wijn—Het Europeesch verbruik is niet zoo hoog als verleden jaar toch is de markt zeer bestendig.

VERKIEZINGEN.

CLANWILLIAM.

EINDUITSLAG DER STEMMUS.

Veldkornetschap. Stemplaats.	[illegible]	Van Zijl	Van Wijk
Clanwilliam en omstreken—Dorp (Pub. Kantoren) ...	79	60	30
Clanwilliam — Zandfontein	27	28	1
Do. Olijvenboschkraal	25	10	26
Langevallei — Kookfontein	35	22	18
Do. Zwartboschkraal	35	1	34
Olifantsrivier Mond—Vanrhijnsdorp (Hofsaal)	53	53	0
Do. Vredendal	17	15	7
Boven do. Modderfontein	54	35	26
Do. do. Karnemelksvallei	39	0	40
Bidouw—Waperthal ...	19	20	0
Do. Matjesrivier ...	12	16	8
Do. Welbedacht ...	20	20	0
	415	280	199
DISTRICT CALVINIA.			
Voor Hantam—Dorp (Pub. Kantoren)	47	41	7
Do. Oorlogskloof	16	7	9
Do. Spitskop ...	18	16	4
Achter Hantam — Groote Vlakte	21	12	18
Do. Brandvlei ...	14	14	35
Do. Tronje ...	1	0	29
Do. Loeriesfontein	11	5	26
N. O. Bokkeveld — Meulsteenvallei ...	37	32	7
Z. O. do. Uijevlei ...	29	26	12
Do. do. Elandsvlei ...	15	15	0
N. O. Roggeveld—Vaaltontein	26	15	11
Do. De Drift ...	13	11	0
Z. O. do. Middelpost ...	17	3	11
Do. do. De Hoop ...	18	10	8
	282	207	177
Totaal Clanwilliam ...	315	280	199
Do. Calvinia ...	282	207	177
Groot Totaal ...	697	487	376

SWELLENDAM.

SWELLENDAM.	Du Toit	Steyn	Van Eeden
Dorp	39	91	97
Heidelberg ...	50	54	48
Malagas ...	9	4	29
Barrydale ...	24	24	12
Port Beaufort ...	0	2	11
Zuurbraak ...	37	24	61
Veldkornet. Kluitjes Kraal	4	3	33
„ Thornlands ...	5	35	20
„ Zand-drift ...	12	6	81
„ Kadie ...	4	1	12
„ Kent	24	16	5
„ Wagendrift ...	28	3	36
„ Storms Vley ...	52	45	17
„ Karnmelks Rivier	0	3	16
„ Tarentaal ...	13	0	20
	301	311	498
ROBERTSON.			
Dorp	146	58	23
Veldkornet Wakkerstroom	33	25	7
„ Riet Vley ...	80	51	26
	259	134	56
MONTAGU.			
Dorp	144	115	28
Veldkornet Klipkuil ...	24	19	8
„ Concordia ...	32	31	5
„ Brakkefontein ...	7	0	11
	207	165	25
Totaal	767	610	606

REUTER'S TELEGRAMMEN

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Egypte.

Lord Salisbury en de juffrouwens.

Ontvangen en gepubliceerd 5 Dec., 7.55 n.m.

LONDEN, 5 DEC.—In het Lagerhuis stelde gisteren Lord Randolph Churchill verdaging van het Huis voor, om te protesteren tegen de geringheid der Britsche troepen te Suakim. De heer Stanhope, Minister van Oorlog, erkende dat sommige militaire raadgevers der Regering de tegenwoordige krijgsmagt te gering achtten, maar Generaal Majoor Grenfell vertrouwde dat alles zou regt komen. Voorstel verworpen, met meerderheid van 42. Lord Salisbury heeft te Edinburg verklaard persoonlijk voor vrouwenstemregt te zijn. De *Trojan* is Dingsdag morgen te 2 ure te Plymouth aangekomen.

Belangrijk!

Ontvangen en gepubliceerd 6 Dec., 3 n.m.

LONDEN, 6 DEC. — Brookswood in Surrey is in plaats van Wimbledon gekozen tot de plek waar de Nationale Schietvereeniging jaarlijks bijeenkomst. De Soedanesen en de meeste Britsche troepen hebben Suakim bereikt. De *Athenian* heeft Woensdag te 12 uur 's middag Madeira verlaten om naar de Kaap te stoomen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Middencirkel.

Sterfgeval.

Droogte.

(Van onzen Correspondent.)

GRAAFF-REINET, 6 DEC. — De Bondsconferentie heeft Van Zijl gekozen als geschikten man voor den Wetgevenden Raad in den Middencirkel. Te Graaff-Reinet is men ontevreden, op grond dat de man zeer ongeletterd is, Theron's verkiezing betwist heeft, en maar een zwakke Bondsman is. Ouderling Petrus van Heerden is gisteren overleden. Het is schrikkelijk heet, en regen wordt zeer noodig. Er dreigt erge droogte.

Een protest.

COLESBERG, DEC. — De Colesbergsche Kamer van Koophandel heeft een protest ingediend tegen de verlaging van tarief voor den Vrijstaat op den Spoorweg, op grond van verregaande onregtvaardigheid voor de grensdorpen.

De "Mexican".

P. ELIZABETH, 7 DEC.—De *Mexican* vertrekt morgen met de heeren Day en Michell als passagiers voor de Kaapstad.

De verkiezing te Victoria West.

VICTORIA WEST, 6 DEC.—De opgaven der verkiezingen, voor zoover heden middag bekend, zijn Le Roex 557, Immelman 485, Kingon 285, Jackson 183. Van tien veldkornetschappen heeft men nog geen opgaven.

TRANSVAAL.

Een verongelukte zending.

BARBERTON, 3 DEC.—De zending van den heer Stewart over de schikking der Spoorwegzaak namens de Directie der Spoorwegmaatschappij, blijkt geheel te mislukken. De President dringt aan op een vast tarief voor 99 jaren.

Publieke Scholen Certificaat.

STANDAARD VI (FINAAL).

Uit 179 kandidaten bevoegd te verschijnen waren er slechts 117 die het examen probeerden.

8 Passeerden in Natuurwetenschappen en Physiologie der Dieren.
2 Do. Natuurwetenschappen en Huishoudkunde.
23 Do. Botanie en Physiologie der Dieren.
18 Do. Landbouw en do. do.
24 Do. Huishoudkunde en do. do.
3 Do. Scheikunde en Natuurwetenschappen.
1 Do. Huishoudkunde en Geologie.
4 Do. Landbouw en Natuurwetenschappen.
1 Do. Huishoudkunde en Boekhouden.
1 Do. Botanie en Landbouw.
7 Do. Huishoudkunde en Botanie.

CERTIFICATEN MET EEREBEWIJZEN.

1 Brown, James B, Publieke School, Butterworth.
2 Forsyth, Kate, Riebeek Coll, Uitenhage.
3 Borcherds, H, Pub Sch, Riversdal.
4 Welsh, Bessie, Meisjes Pub Sch, King William's Town.
5 Atkins, Alida L, Hugenoten Sem, Wellington.
6 Jones, Cecil E, Z A College School.
7 Malan, Maria J, Hugenoten Sem, Wellington.
8 Du Preez, Martin, Pub Sch, Riversdal.
9 Borcherds, James W, Pub Sch, Riversdal.
10 { Borcherds, Eliza, Meisjes do. do. / Luckhoff, Angelina, do. Graaff-Reinet. / Van der Merwe, Susanna, do. do. Worcester. }
13 Becker, Florence, Meisjes Pub Sch, Riversdal.
14 Steyn, Hester, Dito Dito.

CERTIFICATEN VAN BEKWAAMHEID.

1 Lange, Ella, Riebeek Coll, Uitenhage.
2 Wedderburn, P D, Pub Sch, Grahamstad.
3 Lonsdale, Winifred, Meisjes Pub Sch, King William's Town.
4 { De Villiers, Susan, Pub Sch, Hanover. / Dugmore, F, Dito, Grahamstad. }
6 Harper, Ada, Riebeek College, Uitenhage.
7 Malan, Margaret, Hugenoten Sem, Wellington.
8 { Featherstone, Mildred, Meisjes Pub Sch, King William's Town. / Hammerschlag, Hedwig, Meisjes Pub Sch, Worcester. }
10 Fielding, Alice, Meisjes Pub Sch, King William's Town.
11 { Albertijn, P, Pub Sch, Riversdal. / Burger, J, Dito, Graaff-Reinet. / Schwartz, Susan, Dito, Noorder Paarl. / Sumpke, Mathilde, Riebeek Coll, Uitenhage. }
15 Roos, T, Pub Sch, Paarl.
16 { Murray, Catherine, Meisjes Sch, Graaff Reinet. / Olivier, Anna H, Hugenoten Sem, Wellington. }
18 De Wet, Frances, Meisjes Pub Sch, Worcester.
19 Oberlander, C, Pub Sch, Paarl.
20 De Vos, Katie, Meisjes Dito, Worcester.
21 { Du Toit, Elizabeth Maria, Dito, Graaff-Reinet. / Herold, Johanna, Dito, Swellendam. }
23 { Haarhoff, Susan, dito Graaff-Reinet. / Human, Annie, dito Swellendam. / Meiring, Elsie M, dito Worcester. / Phillipson, C L, Z A College School. }
27 { Aspeling, G R, Pub Sch, Graaff Reinet. / Humphreys, Susan, Meisjes dito dito. }
29 { Marais, A J, Pub Sch, Paarl. / Saayman, Sarah, Riebeek Coll, Uitenhage. / Steijn, Hoffman, Pub Sch, Richmond. }
32 { Fannen, W M, Z A Coll School. / Perks, Gertie, Meisjes Pub Sch, King William's Town. }
34 Walker, R B, Pub Sch, Grahamstad.
35 Cameron, H N, Z A Coll School.
36 { de Vos, Maria M, Meisjes Pub Sch, Worcester. / Herold, Charlotte, dito, Swellendam. / Rabone, H B, Pub Sch, Graaff-Reinet. / Bachman, A, Z A Coll School. / Rocher, Charlotte M, Hugenoten Sem, Wellington. }
41 { Owen, Helena, Riebeek Coll, Uitenhage. / Peddie, Effie, Meisjes Pub Sch, Swellendam }
43 { Liebenberg, Maggie, dito Graaff-Reinet. / Retief, P J, Pub Sch, dito. / Wilson, Charlotte E, Meisjes do., Worcester }
46 { Geard, Ida, Meisjes Pub Sch, Graaff Reinet / Luscombe, Emily, dito, dito. / Meiring, Henrietta, J, dito, Worcester. }
49 { du Toit, Antoinette, dito, Graaff-Reinet. / Luscombe, Florence, dito, dito. }
51 { Dickson, Lilian, Hugenoten Sem, Wellington. / van Coller, John, Pub Sch, Hope Town. }
53 { Dippenaar, Annie, Meisjes dito, Graaff Reinet. / Grundlingh, C L, Pub Sch, Graaff-Reinet. / Stegmann, A, dito, Oudtshoorn. }
56 { Abbott, Harold W, Z. A College School / Brugmann, C A, Publieke Sch Graaff-Reinet }
58 Steijn, Francis, Meisjes do., Swellendam
59 { Aspeling, Etta, do., Graaff-Reinet / Combrinck, Helen, do., Caledon / Louwrens, Pieter, do., Richmond / Albertijn, W L, do., Riversdal }
63 Atherton, Bertha, Hugenoten Sem, Wellington
64 { Van der Merwe, Charles, Publieke School Richmond / Volenski, Sarah, Meisjes do., Oudtshoorn }
66 { McLea, Ethel, do., do., Graaff Reinet / Theunissen, M, Publieke Sch, Richmond }
68 { Grundlingh, D, do. Graaff-Reinet / Lange, R, Riebeek College, Uitenhage }
70 Galloway, Mary, Meisjes Publieke School, Caledon
71 Vlotman, Esther, Hugenoten Sem, Wellington
72 Theron, C D, Publieke Sch, Graaff-Reinet
73 { Liebenberg, Lizzie, do., do. / Olivier, Stephen, J, do., do. }
75 Marais, Nellie, Meisjes Publieke Sch Stellenbosch
76 Berning, Fred S, Z A College School
77 Kriel, Elizabeth, Meisjes P Sch, Swellendam
78 Neser, C V, Publieke Sch, Graaff Reinet

Een Wetenschap beurs van £15 voor het jaar wordt uitgereikt, op de gewone voorwaarden van voortzetten der studiën en goed gedrag, aan elkeen der 14 kandidaten die het certificaat met Eerebewijs kregen.

Dit examen zal voortaan twee maal 's jaars gehouden worden, in Junij en December.

LANGHAM DALE,
Superintendent-Generaal van Onderwijs.

[Nota.—De reden waarom men de namen van scholen andere zoo goed in examens vertegenwoordigd hier niet treft, is dat alleen Gouvernementscholen hierin kunnen deelnemen en *niet* kerkscholen of private scholen.]

DI GOUDLAND.

(De Potchefstroomer).

O heerlijke goudland,
Transvaal en Vrijstaat,
Wie denk om di goudland
Ooit weer te verlaat!

O heerlijke vrijheid!
Di d' goudland kom bied,
Wi kan so' 'n vrijheid
Ooit elders geniet?

O heerlijke lewe
In di open veld,
In tente als wonings
Tesame gesteld.

Geen woning in stede
Kom hier toch ooit bij;
Nooit sal ons wil ruil ni,
Al kan ons dit krij.

Hier woon ons in vrijheid,
En doet wat ons wil;
So vrij as 'n vo'eltji,
Daar is gen verskil.

Ons huisraad bestaat in
'N koffer en bed,
'N kis en 'n broodzak
'N blikki met vet.

'N kissie met ei'ers
Staat onder di kooi,
'N bottel met kalmoes.
Maar jong, hij lijk mooi!

Ons drink dit vir buikseer,
Mar kijk dit smaak sleg;
Jij krij uit jou mond ni
Di smaak gou weer weg.

Jij dink dit is alles!
O né, jij sal sien,
Daar 's meer nog, wat dubbel
Jou aandag verdien.

Daar 's emmers en potte,
Daar 's brood en ook vlijs,
Daar 's koffi en suiker,
Wat ek jou kan wijs.

Maar bij di voornaamste
Sal ek nou eers kom;
Dit is bij 'n vatji,
Wat jou sal verstom.

Hij staat bij di voet'nent,
'N kraantje daar in,
Daar's niks in di heel tent
Wat ons so' bemin.

En wat of di vatji
Van binne bevat,
Dit gaat jou nie aan ni,
As ons maar weet wat.

En kom ons saans binne,
Dan kijk ons naar hom,
En draai dan di kraantji
Net een slaggi om.

Dan loop dit so stadig
In di bekertje neer;
En is daar genoeg in,
Dan sluit ons hom weer.

En wat ons daarmee maak
Dit traak jou ook ni,
Maar wat jij kan weet is:
Ons is met ons drie.

Dan maak ons 'n kleintji
Ons noem hom hier so,
En roep dan blijmoedig:
Di goudland is bô.

Ons maak hier net alles,
Soos ons dit wil hé,
Dit skeel ons bloedweinig
Wat jij daarvan se.

Ons stop dan ons pijpi,
Vol lekker tabak;
En rook dat di stof trek,
Op onse gemak.

So lank maak di Kaffir,
Daar buite di kos;
Bestaat uit 'n skaapbout,
En ei'ers 'n gros.

Ook wel uit korhane,
Wat ons het geschiet.
Want as hij virbij kom,
Raak hij in verdriet.

Want kijk di Vrijstaters,
Maak niks aan ons lijf;
Ons skiet met 'n roerbout,
'N korhaan gou stijf.

So sit ons te same,
Gesels en te eet,
Terwijl ons daar buiten,
De wereld vergeet.

En as ons dan klaar het,
Genoeg het ge'eet,
Dan krijg ons so dadlijk,
Ons pijpi weer beet.

So gaat dan genoeglik,
Di aan't vir ons om,
Totdat vir ons eindlik,
Di slaaptijd ankom.

Dan lees ons 'n stukki,
Want kijk jij moet weet,
Dat ons ni di Godsdiens,
Geheel sal vergeet.

Eers gou nog 'n kleintji,
Gemaak ver di nag,
En slaap dan gerus deur,
Tot groot helder dag.

Al kom ook di weér op,
En re'ent dat dit bars,
Ons ge daar ni om ni,
Want kijk ons slaap dwars.

Al waai ook die wind dat
Ons tenthuisje kraak,
Ons siet om di beste
Van die ergste te maak.

Mar kom daar 'n rukwind,
Dan krijg ons dit swaar,
Dan ruk onse tent los
En sak in mekaar.

Ons leg dan daaronder,
Dit spreek as 'n boek;
Elk moet vir hom self dan
'N uitkruip plek soek.

Di grootste hou binne
Di tent op zijn kop,
Di ander staat buite,
En trek hom weer op.

Ons maak dan di penne
En lijne weer vas;
So dat jij sal sweer, dat
Hij nooit omver was.

Ons maak daar 'n grap van
En skater van lag;
Selfs as ons nog later,
Nog praat van di nag

Soms span ons di kar in,
En rij overal rond,
Jij weet so'n uitvlug,
Is baing gesond.

Ons skiet dan korhane,
Ook hase daarbij,
En soek naar di goudrif,
Of ons hom kan krij.

Jij weet dat di goudveld
Hier in di Vrijstaat
Net vreeselijk rijk is,
Dit is sonder praat.

Bevoorbeeld Swartkoppies
Di naam van 'n plaas
Hij is ob die goudveld,
Tot nog toe di baas.

Gen plek wat di naam meer
Van schatrijk verdien,
Di goud kan jij bijna
In elk 'n klip sien.

Di plase daar naas an
Wordt fluks geprospekt,
Terwijl dit nog da'elijks
Meer geestdrift verwekt.

Di Vrijstaatsche Hoopvol
Het vier plase daar,
Deurkruis met die riffe,
Hul grens aan mekaar.

De tijd sal nog leere
Dit is net gewis,
Dat dit nog di rijkste
Ontdekte veld is.

En kom ons op plase,
Waar mooi noi'ens is,
Dan maak ons ons flikkers,
Dit is net gewis.

En kom ons van daar terug,
Dan kan ons nie strij,
Elk had aan sijn baatji
'N gawe pokij.

Ons is net plezierig,
En vrolijk en blij,
En maak van di haasvlijs,
'N koran pastij.

So bring ons ons tijd op
Di goudvelde deur,
Wie sal ooit di lot van
'N digger betreur?

O goudland! O goudland!
Wat ander ook praat,
Ons sal jou getrou blij,
Jou nimmer verlaat.

Ons ken jou genoeg al,
Om an jou te glo,
Ons leus is: "Die goudland,
Die Goudland is bô".

NEEF JAN.

Potchefstroom, Nov. 1888.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZONDEN WORDEN.—RED.]

DE VERKIEZING TE CLANWILLIAM.

Olifantsrivier, 3 Dec. 1888.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het oude spreekwoord zegt "drie maal is scheepsregt. De Polak van Clanwilliam heeft reeds zijn invloed vier malen op de proef gesteld tegenover den invloed van den Ed. Heer P. B. van Rhyn; eerst toen sijn Ed. stond als kandidaat voor het Lagerhuis, toen weder toen sijn Ed. sich kandidaat in 1884 gesteld heeft voor het Hoogerhuis, en werd ingebragt met de meerderheid van 1,144 stemmen, over Polak's kandidaat. Laatste jaar heeft Polak weder sijn invloed gebruikt voor Gert van Wijk, en de Ed. heer V. R. voor den heer Van Zijl, en nu met de laatste Electie, was Polak voor Van Wijk en V. R. voor Van Zijl. Voor de vierde maal krijgt hij de koers op den kop. Ik geloof dat sijn kandidaat self nu wenschen zal dat Polak nooit uit Polen hier heen overgekomen was, want hij heeft hem sijn invloed beloofd, dat geen six pence waard is, en sij moeten de kosten der Electies betalen. Hij heeft een wrok tegen den Ed. heer v. R., die hem in de Courant voor 12 jaren geleden op politiek gebied genoemd heeft Polak, en daarom moet Van Wijk als Oppostiecild tegen de Ed. heer Van Rhyn voorgesteld worden. Als iemand mij een Afrikaander noemt ben ik er trotsch op en hij is daarover zoo hoog beleedigd. Is dat sijn volksliefde waarmede hij besield is!

Welk een dwaas stuk van Van Wijk sich kandidaat te stellen voor het Parlement voor Clanwilliam en Calvinia zonder de ondersteuning van den Ed. heer Van Rhyn en andere invloedrijke mannen van beide distrikten; doch sich verlatende op de ondersteuning van sijn voormannen, bij ons alom bekend. Hij heeft soo veel kwaad gedaan tegen Van Zijl als hij maar kon, doch hij was te lafhartig naar de stembus op te komen, en nog al de Agent van Van Wijk! Nog nooit met mijn weten heeft iemand sich kandidaat gesteld voor gezegde districten die niet voor af met den Ed. heer Van Rhyn geraadpleegd had hem te ondersteunen, behalve Van Wijk, die nu twee malen met schande er afgekomen is. Als al de Polakken zoo moeten sijn als de een die wij hier hebben dan wensch ik van harte dat geen Polak meer in ons Land inkomt.

CORRESPONDENT.

P.S. Had iemand niet van plaats tot plaats en van huis tot huis rond gereden door beide districten om de menschen wijs te maken dat als de Olfantsriviermond geopend wordt sij een zware speciale belasting er voor sullen moeten betalen en dat de Ed. heer Van Rhyn met medewerking van den heer Van Zijl sulks op hen wil leggen, en op die wijse sijn Requisitie geteekend te krijgen had hij niet meer dan 50 stemmen gekregen, en dat wel van dat soogenaamd onkundige klompje Bondsmannen dat thans nog onbekend is bij het Hoofdbestuur van den Afrikaander Bond.

C.

SABBATH SCHENDING.

Somerset West Strand,
3 December, 1888.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het wordt hoog tijd om te waarschuwen tegen deze gruwelijke zonde. Het is ook niet zonder misnoeging, en aandoening des harten dat ik heden de pen op neem om tegen dit ontzettend kwaad te getuigen. Ja het is schandelijk om te zien, hoe dat sommige Christenen den Sabbat ontheiligen en misbruiken. Zij ontzien niet om onnoodig te reizen op Zondag om hier of daar een zinnelijk vermaak te gaan soeken. Zij ontzien niet, om op den dag des Heeren zich te onttrekken aan Gods heiligdom. Zij ontzien niet om Gods dag ledig door te brengen met wereldsche, ijdele, onnutte gesprekken, of ligtzinnige gezelschappen op te soeken waar door men God onteert en sich self ten verderve brengt.

Ja het is God onteerend om te zien hoe de dag des Heeren alhier aan Strand in den laatsten tijd ontheiligd is geworden door velen van de Strand bezoekers. Laatstl. Zondag (om niet eens van de andere te gewagen) waren er twee ossenwagens vol passagiers langs het Strand rijdende; en behalve eenige pleizier rijtuigen, waren er ook twee booten beladen met dames en heeren, rond dobberende op de groote see, voor hun pleizier; terwijl de Predikant staat te preeken voor ledige banken en zitplaatsen in de Kerk. Is het niet een schadelijk en schandelijk voorbeeld, dat de soogenaamde Christenen geven aan de visschers en aan de Slamschen, aan het Strand wonende! Zij sullen seggen de blanke menschen willen niet dat wij des Zondags uitgaan om te visschen. Wij hebben voor een paar jaar geleden een memorie aan het Gouvernement ingezonden, met dit gevolg dat de vischvangst ...

☞ ZIE OMMEZIJDE.

Zondag belet is geworden. Maar wat moeten die lieden nu van ons verbasterd Christendom zeggen? Lezer maak de toepassing zelf op deze vraag.

Geliefde mede-Landgenooten weet dit, de Prediker zegt in zijn spreuken: geregtigheid verhoogt een volk maar zonde is een schandvlek der natiën. En zeg mij, kan een volk een grooter schandvlek op zich halen, dan den Sabbat des Heeren te verwerpen en kunnen zij, een grooter vloek op zich halen, dan om het te noemen een verlustiging in den dienst der zonde? Neem den Sabbatdag weg dan is er geen ware Godsdienst en is er geen Godsdienst, dan was het menschdom duizend maal slechter dan nu. Let maar op het Heidendom hoe barbaarsch zij is, want zij hebben geen Zondag.

Gode zij dank, er is toch nog een groot getal Christenen die den Sabbatdag hoog eeren en waarderen ter wille van het geestelijk genot die zij om Christus wille op dien rustdag smaken.

P. J. Joubert Ouderling.

DE RICHMONDSCHE VERKIEZING.

III.

DE WARE BONDSMANNEN EN DE ZOOGENAAMDE ONAFHANKELIJKE BONDSMANNEN.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik heb gedacht reeds in mijn tweede stuk over bovengemeld onderwerp te schrijven, maar het kwam mij voor dat het beter zou zijn als ik eerst de vraag beantwoord: van waar de tegenstand tegen den heer Theron?

Vergun mij, heer Editeur, thans een woord te zeggen eerst over de Onafhankelijke Bondsmannen en dan over de ware Bondsmannen.

Eerst dan de onafhankelijke Bondsmannen, en het kan geen kwaad zijn als wij ze hier noemen.

1. Jakobus Theunissen.
2. Charl Marais.
3. Roedolf P. Botha.
4. Dirk Viljoen.
5. Johannes Van Zijl Ex-M.L.A.;

en een paar anderen van minder belang. De 5 genoemden behooren tot de zoogenaamde onafhankelijke Bondsmannen.

Een onafhankelijke of vrije Bondsman.—Wat is dat voor een ding? Zijn dan niet alle Bondsmannen vrij? Ik ben ook een Bondsman en ben zulks reeds jaren; en heb nog nooit gevoeld dat ik door iets gebonden ben.

Nu komen bovengemelde heeren en roepen de wereld toe: Wij zijn wel Bondsmannen, maar vrije en onafhankelijke Bondsmannen, tegenover de anderen die gebonden zijn. Gebonden? *Door wat?*

Mijnheer, de Afrikaner Bond kent slechts ééne klasse van Bondsmannen, en er bestaat geenszins zulk een onderscheid als hierboven gemaakt.

Hoe zijn deze heeren dan tot de gedachte gekomen dat zij vrije Bondsmannen zijn?

Eerst na zij op de Britstownsche Bestuursvergadering niet onder de meerderheid wilden bukken. Zooals men weet, besloot de vergadering te Britstown gehouden, met eene groote meerderheid, de afgevaardigden van den Rietfontein Tak niet zitting te verleenen op grond dat zij niet tot het Distrikt Bestuur van Richmond behoorde, maar wel tot dat van Hanover. Volgens *wet* was de vergadering te Britstown volkomen regt (alhoewel ik ook er voor zou geweest zijn, niet op grond van het regt, de afgevaardigden van den Rietfontein Tak zitting te *verleenen*).

De minderheid, niet tevreden met het besluit door de meerderheid genomen, verklaarden zich tot onafhankelijke en vrije Bondsmannen, en nomineerden op eene vergadering te Britstown dienzelfden dag gehouden, als kandidaten voor de vrije en onafhankelijke kiezers de heeren Watermeyer en Van Zyl, en namen tot hun motto: Watermeyer en Van Zyl of regt tegenover magt.

Het schijnt mij alsof deze zoogenaamde *vrije Bondsmannen* niet weten wat vrijheid eigenlijk is. Vrijheid bestaat juist daarin dat men de Wetten van een vereeniging waartoe men behoort handhaaft. Zal men het goedkeuren als een deel van ons land in opstand treedt tegen de besluiten door ons Parlement genomen, en tracht die besluiten te vernietigen? Zal men het als vrijheid beschouwen als een zeker aantal van de leden der N. G. Kerk tracht de besluiten van de Synode te vernietigen? Geen regtgeaarde zal zulk eene handelwijze goedkeuren. Al tamen niet altoos tevreden met de besluiten door de meerderheid genomen, nogtans is het een algemeene regel dat de minderheid zich moet schikken naar de meerderheid. Waar deze regel niet gevolgd wordt, daar kan er ook niets worden uitgerigt.

Op dezelfde gronden verklaar ik dat de zoogenaamde vrije Bondsmannen geen regt hadden om tegen het besluit van de meerderheid op de Bestuursvergadering te handelen. Een van beiden—men moet zich of geheel en al onttrekken aan den Bond, en ophouden Bondsman te zijn, of men moet de besluiten van den Bond in acht nemen. Hadden de ontevredenen den laatsten weg ingeslagen, hunne handelwijze zou mij niet onverklaarbaar geweest zijn; maar het komt mij toch al te belagchelijk voor om te handelen zoo als zij gehandeld hebben. Als leden van de N. G. Kerk ontevreden zijn met wat gedaan wordt in de Synode, dan scheiden zij zich af, maar dan houden zij ook op leden te zijn van de Synodale Kerk.

Ik meen genoeg gezegd te hebben om aan te toonen dat de zoogenaamde vrije Bondsmannen geen regt hadden om te handelen zoo als zij gehandeld hebben.

De Bondsmannen van Richmond hebben een allernavolgenswaardig voorbeeld van getrouwheid aan de beginselen van den Bond gezet, en daarvoor verdienen zij den dank van alle Afrikaners. Getrouw hebben zij voor de twee Bondskandidaten gestemd, hoewel de twee oppositie-kandidaten mannen van grooten invloed waren. Men heeft echter nog mannen aldaar als de heeren N. J. van der Merwe (Rietfontein), Paul van der Merwe, de Pienaars, de Conradies,—mannen die zich niet door allen wind zullen laten medeslepen, en er hartelijk voor zullen bedanken onder den vloed te staan van een man als de editeur van de *Era*.

OPMERKER.

ANTWOORD AAN VIJAND VAN LEUGENS.

Olifantsrivier, 3 Dec. 1888.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Vergun mij S.V.P. een plaatsje in uw alom verspreid blad, als antwoord op 't schrijven, van *vijand van leugens*.

Had mijnheer regtuit, eene stommiteit begaan, in zijn schrijven—tegen Van Wijk en anderen....vijand van leugens nog meer, want deze wil nu als 't ware de waarheid met leugens wegcijferen. Op uwe vraag mijnheer H van Zijl of ik niet tot eene zekere clique behoor antwoord ik neen, ik behoor tot geen clique maar ik doe u de wedervraag: behoort gij niet tot die clique die destijds in den vrijheids oorlog, Gladstone in beeldtenis hebt verbrand om zijn Eds. vredes politiek te Clanwilliam? Geef antwoord, maar met uw hand op den boezem van het hart. Verder wilt gij beweren, dat het een leugen is, als zoude uw kandidaat Van Zijl tegen art. 1 van de huisbelasting wet gestemd hebben? Wel mijnheer, waarom heeft de heer Van Zijl dan niet, in 't openbaar die leugen tegengesproken, en de courantier te lijf gegaan? Wat mijnheer van Zijl verder schrijft over de belangen van onze beide distrikten, bijzonder van Clanwilliam, dat doet hij ook tegen zijn beter weten. Misschien geldt hier het spreekwoord: Wiens brood ik eet, wiens woord ik spreek. Vergun mijnheer Redakteur, de zaak kortelijk in 't ware licht te stellen. Wij allen hier in 't Zandveld land, hadden ons beijverd, en den Ed. heer Van Rhyn bijgestaan, om den Bokkeveldsberg gemaakt te krijgen met het oog, als deze eerst klaar was, dan verder van Troe Troe naar Lambertsbaai te gaan; doch wat is gebeurd? Nauwelijks was Bokkevel's Berg gemaakt; of dáár kwam Inspecteur B in. "Rapporten moesten worden gemaakt, welke Basi moest geopend worden, wat was dat rapport?" Doornbaai zou £2,490, Lambertsbaai £32,000, Clanwilliam £38,000 kosten. Hoewel er menschen zijn die beweren en die er kennis van hebben, dat deze beide laatste voor verre [illegible] werd dus Lambertsbaai als de natuurlijke haven toegesloten. Wij hadden geswegen, denkende, dat onze Parlementsleden De. Smidt en Van Rhyn, nu deze laatste toch zijn Baai had, ook verder voor onze belangen zouden zorgen, en ook wij toch eenen weg naar Lambertsbaai bekomen, doch niets van dit alles. Jaar op jaar, als 't ware, zien wij het Parlement geld stemmen, en tot wiens voordeel? Voor Van Rhijnsdorp, en slechts als 't ware voor één rijken handelaar. Want de andere handelaars krijgen nu goed over Lambertsbaai, en merk op, van Ebenezer naar Doornbaai is drie (3) uren, en van eerstgenoemde naar Olifantshavensmond is 2½ uur, dus slechts een half uur verschil, en hierom moest nu de enorme kosten gemaakt worden. Zoo als de inspecteur gepasseerde jaar aan een onzer Bondsleden gezegd heeft dat het over de £100,000 zal kosten, en dan nog kan men maar een weinig voorbij de beste plaats gaan. Want van daar stuit men op zandbanken. De Ed. heer Van Rhijn weet even goed als ieder verstandig mensch dat dat groote werk *nooit* kan betalen of het moest zijn dat al dat woeste veld in die dorre wereld door een Hoogere Magt in vruchtbare gronden wordt herschapen, en nog te meer: daar ligt nu Doornbaai, hebben de menschen in die streken wat te verschepen, kunnen zij het immers daarheen brengen? Waarom vragen wij, beweegt de Ed. heer Van Rhijn hemel en aarde, als het ware, om Van Wijk uit het Parlement te houden? Het antwoord is spoedig te vinden. Want Van Wijk is een man die vast staat in zijne beginselen, eerlijk en opregt en waarheidslievend en als hij in het Parlement komt zal hij deze dingen in het ware licht stellen. Ook vragen wij u, H. van Z., hoe komt dat uw kandidaat zich niet voor of tegen de opening van het Hartebeest kanaal in het openbaar zich heeft verklaard? Wij zouden het antwoord dadelijk kunnen geven, maar onze brief wordt te lang. Wat H. van Z. verder schrijft over de enorme kosten van een brug is eene even *zotte* redenering. Kan de weg dan niet gebruikt worden zonder een brug, even als die van Van Rhijnsdorp naar Doornbaai. Wat wij beweren is dit; dat de plaats waarlangs de algemeene weg gaat en waar jaarlijks zoo vele duizenden van schapen en beesten doorkomen, ook juist geschikt is voor een brug, en die, o.a. ook niet veel zal kosten, om rede dat aan weerszijde van de rivier hooge en vaste rotsen staan, en de loop van de rivier mooi nauw is. Deze brug zal onzes inziens zeker een betalend werk wezen, door een tol aldaar te plaatsen. Hoe gaarne zouden de speculateurs niet tolgeld betalen als zij hun vee veilig over den brug konden drijven.. want het gebeurde soms dat ze ettelijke dagen, aan de andere zijde van de rivier moeten wachten, om hun vee, vooral schapen, er door te krijgen, en dan gebeurde het nog soms, dat zij in het doordrijven van hun vee verliezen, en niet alleen dit, maar ook de bewoners der plaats moeten veel er onder lijden, want hun veld wordt vertrapt door het oponthoud. Nu spreken wij nog niet eens van al de vele reizigers en anderen die met droogte jaren hier in ons Zandveld moesten komen brood halen. Hoe gaarne zouden zij niet de tol willen betalen, en wij hebben reeds een hardenweg van Van Rhijnsdorp naar Clanwilliam die digt aan de andere zijde van de plaats hierboven genoemd, voorbij gaat, zeg omtrent 3 mijlen, dus hebben wij alreeds een hardenweg van Van Rhijnsdorp in de rigting naar Lambertsbaai van zoo wat 4 uren te paard. Van daar de rivier door tot waar de weg naar het Bovenland wegdraait is 2½ uur te paard, van hier naar Lambertsbaai 3½ uren, te samen dus 6 uren. Waar is nu de enorme kosten waar Van Zijl van spreekt? Maar zoo als reeds gezegd is die valsche en listige politiek van eigenbelang! Lambertsbaai moet gesloten blijven, ze moeten bij Van Rhijnsdorp omdraaijen; meer dan een arme burger, die geen sterk span trekdieren heeft durft zich op dit zware pad naar Lambertsbaai of Zandveld niet begeven, en is dus verpligt het dure brood te koopen. Mr. van Zijl zegt in een P.S. zij gaan nu een Bond oprigten. Wij vragen hem wat soort van Bond? Een Rijksbond? of is het daarom dat zijn kandidaat nu onlangs van de Bondslijst geschrapt is, om rede dat hij onze vergadering met een paar van zijn soort zoo kwam hinderen met zijne parmantigheid en twisten, dat een onzer geachte leden heeft voorgesteld, en dat ook eenparig werd aangenomen hem te schrappen, omdat wij niet met hem konden voortgaan.

BONDSLID.

[Wij hebben een gedeelte van dezen brief moeten weglaten omdat hetgeen daarin gezegd werd libelleus scheen.—RED. *Z.A.*]

VERKIEZINGEN TE GRIQUALAND WEST.

3 December 1888.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Terwijl ik u niet dikwijls lastig val vertrouw ik zeker dat gij mij met een plaatsje in uw veel gelezen blad zult vereeren. Op den 15den ultimo ging de heer Aucamp, gewezen kandidaat voor de distrikten, Barkly West, Herbert en Hay, naar Longlands, waar hij gelijk met zonsondergang aankwam. Hij was er niet lang of hoorde dat de heer Barnato, eerste lid van Kimberley, "een smoking concert" zou geven ten einde de kiezers van den heer De Pass toe te spreken. De heer Aucamp gevoelde dan ook dadelijk dat hij van dit concert moest gebruik maken in het spreken, te meer omdat hij zich te midden zijner mededingers bevond en wist dat men hem bij het zwijgen voor eenen lafaard zou uitmaken. Het concert begon des avonds om acht uur en na het kiezen van den voorzitter nam de heer Barnato het woord, en sprak onder anderen, met zeer flinke taal, over de behoeften der delvers, over een Ministerie Hofmeyr, aanmerkende dat zou de heer Hofmeyr weigeren aan het bewind te komen de heer Rhodes het waarschijnlijk doen zal, en over de goede vertegenwoordiging die de delvers in den heer De Pass zullen hebben, want zeide hij: "Wordt de heer De Pass gekozen dan hebt gij twee leden: ik ga hand aan hand met hem werken." Genoeg voor hen die bekend zijn met de politiek van den heer De Pass.

De heer Aucamp kwam toen aan de beurt, en bezigde eene even flinke taal als de vorige spreker. Hij maakte het de aanwezigen duidelijk hoe men de voorregten van de Kimberley mijnen den boer ontnomen heeft, en hoe het ook het doel van de heeren Barnato en De Pass is hem van de voorregten der rivier delverijen te berooven. De heer Aucamp wilde nog verder spreken, maar werd door den voorzitter tot zwijgen geroepen. Hier namen de plegtigheden een einde; het concert veranderde in eene drinkpartij, waarom ook de heer Aucamp de zaal verliet om te gaan slapen, maar te vergeefs, want de delvers hielden aan met het drinken tot laat in den nacht.

In het voorbijgaan zal het ook niet ongepast zijn u iets te zeggen van de minachting die de heer Barnarto koestert tegenover de boeren. Toen hij er zoo op roemde dat hij aan het hoofd van iedere stemplaats is, en de heer Aucamp beweerde dat hij aan het hoofd in de buitendistrikten is, was zijn antwoord: "Ik geef om geen boeren stemmen." Een goed man voorwaar om het distrikt van Kimberley te vertegenwoordigen. Na alles blijkt het ten spijte van de Afrikaanders, dat de heer Aucamp gedropen is, maar hoe kan men het anders verwachten wanneer zelfs Kaapsche Afrikaanders zooals de heer De Kock te Belmont, die zich niet schaamde openlijk als agent van den heer De Pass te ageeren, zich bij de tegenstanders der boeren scharen, en onder haar in levenden dood omtrent politieke zaken verkeeren, zooals onlangs door de verkiezing gebleken is.

U bij voorbaat dankende voor het plaatsje zij verleend.—Ben ik.

EEN AFRIKAANDER.

EEN VERKIEZING TE FRASERBURG.

Fraserburg, 27 November 1888.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik zie in uw nommer van 20 ll. dat onze ouderling, de heer J. van Wijk, op de scherpste en onverwachtste wijze tegen mij te velde trekt, zonder dat ik hem eenig leed ten laste heb gelegd, slechts zijn naam genoemd als den voorstander van Kingon's electie. Zou de heer Van Wijk nu schaam wezen dat zijn naam openbaar is gemaakt, omdat hij zich afgescheiden heeft van zijne gemeente daar hij gedacht had dat een ieder hem zou volgen? Nu echter heeft hij zijn abuis gevonden, daar de Afrikaanders van Fraserburg zich niet meer zoo bij den neus laten leiden van een ieder persoon. De heer Van Wijk segt dat ik geen man van beteekenis of invloed ben. Dit zijn maar woorden; onze daden zullen openbaar maken wie mannen van invloed en beteekenis zijn. Ik sta aan het hoofd van de Afrikaner partij als voorsitter van een Bondstak om de verkiesing van de heeren Le Roex en Immelman te verzekeren. De heer Van Wijk staat aan het hoofd van Kingon's partij. Welke soort lieden? Wat het allemaal is weet ik niet; een deel Engelschen en Bastaards. Maar ik vrees dat als de nood komt hij de oude krosdragers opsoekt, en die moeten een kruis maken.

Op den 30sten zal het openbaar worden tusschen mij en den heer Van Wijk, wie de man van beteekenis en invloed is. Verder bekommer ik mij niet over mijne beteekenis, want ik ben bekend van Kaapstad naar Transvaal als bevorderaar van land en volk.

Wat aangaat mijne electie als distriktsraadslid, ben ik uitgevallen, maar niet anders dan door bedrog van mannen van wien ik het niet te wachten was, en daar ik gestaan heb voor No. 1 en het dorp was mijn opposite. Mr. Van Wijk echter diende als distriktsraadslid voor een buitenwijk, en met de laatste electie hebben de Afrikaners hem den halter afgehaald en laten loopen en den dapperen Theron aan hun hoofd gezet. Hier kan het publiek weer oordeelen over den heer Van Wijk, aangaande zijne beteekenis en invloed.

Wat aangaat mijn gezegden op de vergadering en wat ik bedoeld heb: ik ben een Bondsman en meende dat Kingon zich ook bij den Bond sou voegen, daar ik goed wist dat zij hem het hazenpad souden wijzen, en ik dacht dat als een medemensch ik hem op menschelijke wijze sou antwoorden en niet te wreed. De heer Van Wijk gaat maar rond om een stroo in de hand te krijgen om daarvan een balk te maken. Alles helpt niets, hij moet bukken voor Nigrini's partij. Waar hij zegt dat als ik gehangen moet worden ik geen ander sou gaan halen dan den heer Kingon, dan is het gelukkig dat hij de klus kwijt is.

Dr. Walker ontmoette mij bij een winkel en vroeg mij als ik stond opgehangen te worden naar wien ik sou gaan, naar Le Roex of naar Kingon. Ik sei hem naar Kingon, want hij was een agent en hij sou mij door praten los krijgen. Toen sei hij, en waarom stem je dan niet voor Kingon? Toen deed ik hem ook een vraag. Als ik 500 schapen heb en ik palm van een ander nog 1,500 bij, zoodat het getal 2,000 beloopt, en ik verwaarloos het allemaal zoodat ik kaal moet vlugten en ik kom naar u en zeg maak mij baas over 10,000 schapen, sult gij het dan doen? Hij zeide neen. Ik sei: wie duizenden ponden verliest sal ik niet over millioenen.

Wat moeten wij dan denken van onzen kerkvader die een politiek voorstaat om onze kerk weer onder een slaafsch juk te brengen, door haar weer onder staatsmagt te brengen, waaruit groote tweedragt zal ontstaan in onze gemeente met niets dan nadeel ten gevolge; om ten tweede onze wijnboeren, die een eerbare soort menschen zijn maar gebukt gaan onder sware schulden, tot den bedelstaf te brengen door die gehate accijnswet weer op hen te plaatsen; ten derde om het Duitsch gebied aan deze Kolonie te hechten waarvoor wij ons bloed zullen moeten storten. Hij scheidde zich ook af van zijne kerkbroeders en staat aan het hoofd van een andere partij om een man in ons Parlement te krijgen om de genoemde, gehate en Godonteerende wetten er door te krijgen, een man die nog versch in ons geheugen is. Hij is boven al de kerkvaders, daar ik gemeend had dat er toch waardige mannen en mannen van groote wijsheid en invloed waren, maar hij laat zich door hen niet bewegen, zoo moet hij maar bereid zijn een *hatenden* geest tegen ons Afrikaanders te hebben of gansch met blindheid geslagen te worden. Hier bewaarheidt zich het gezegde van de *Zuid Afrikaan*: den eenen dag lammerwachter, den anderen een valk om de vogels in een strik te jagen. Als ik het zeg vel ik geen oordeel, maar laat het over aan het publiek te oordeelen over de mannen van beteekenis.

De tijd zal ons leeren wat onze slimme ouderling zal uitrigten met zijn grooten invloed. Maar ik neem hem het niet kwalijk, want de hand is Esau's hand maar de stem is Jacobs stem.

J. B. NIGRINI.

De *Patriot* gelieve over te nemen.

CRICKET.

MOTHER COUNTRY *vs.* KOLONIALEN.—De mislukte wedstrijd van verleden Zaturdag tusschen bovengenoemde spelers zal heden weder over gespeeld worden, beginnende te 10 uur v.m. Er is alle kans van een beteren dag. Dezelfde spelers zullen deelnemen.

KAAPSTAD *vs.* CLAREMONT, te Claremont.

KAAPSTAD (2) *vs.* K. ARTILLERIE, te Fort Knokke.

MOWBRAY *vs.* OBSERVATORY, *vs.* Observatory.

MOWBRAY (2) *vs.* WOODSTOCK (2), te Papendorp.

ZEEPUNT (2) *vs.* LOCOMOTIVE, te Zeepunt.

TEAM TEGEN DE ENGELSCHEN.—Donderdag achtermiddag had men weer een oefeningswedstrijd te Nieuwland om over de de team die tegen de Engelschen zal spelen te beslissen. De beste scores waren: L. B. Smuts 42, W. Richards 26, C. R. Vaughan 28, E. S. Steytler, 18, M. Neethling 15, E. Bisset 13, J. van Reenen 13, H. Brewer 12, W. Milton 31 en W. Pistorius 10.

Allerlei uit Hollandsche Bladen.

EENE BELANGRIJKE ONTDEKKINGSREIS.

Een ondernemend Franschman, de heer Coudreau, is voor eenigen tijd teruggekeerd van eene belangrijke ontdekkingsreis, door hem in Boven-Guyana (Cayenne) gemaakt. Meer dan elf maanden bragt hij in de gebergten van het binnenland door, geheel levende en zich voedende op de wijze der Indiaansche bewoners, waaraan hij dan ook ernstige rheumatische aandoeningen te danken heeft, terwijl de eenige Europeaan, die behalve hem de expeditie vergezelde, geheel door koortsen werd uitgeput. Ook onder de inlanders werd hevig aan dezelfde siekte geleden. De gemiddelde temperatuur van het land is volgens zijne menigvuldige waarnemingen ongeveer 70 graden; het landschap is prachtig, doch door volslagen gebrek aan gemeenschap met de kuststreken zoo goed als van de wereld afgescheiden. Door zijn langdurig verblijf, had de reiziger de taal der inboorlingen leeren verstaan en spreken, en wist eenige hunner hoofden over te halen met hem naar Cayenne terug te keeren, waar hunne komst als vertegenwoordigers van verschillende stammen ter sterkte van minstens 20,000 zielen, groot opzien baarde. Hoewel zij eene soort van nomaden-leven leiden, en van jagt en visscherij leven, staan ze toch op een zekeren trap van beschaving en hebben hunne vaste zeden en gewoonten. Zij werden door den Gouverneur zeer vriendelijk ontvangen en met geschenken overladen. De heer Coudreau maakt zich thans gereed voor eene nieuwe expeditie naar de binnenlanden, waarvan hij eerst in de aanstaande lente terug denkt te keeren.

NUT VAN WILDE BIJEN.

In 1885—zoo berigtte men—waren er op Nieuw Zeeland 100 wilde bijen aangebragt, opdat deze door overbrenging van het stuifmeel de roode klaver souden bevruchten, van welke plant men er tot dien tijd geen saad had kunnen winnen. Deze diertjes zijn grooter dan de honigbijen, met wollig haar bekleed en verzamelen honig in een klein hol in den grond. Nu se op Nieuw Zeeland welig tieren en dus den klaverbouw begunstigen, komt er misschien een tijd, dat er voor den een of anderen Richard Wittington goede zaken te doen zijn als hij se in deelen van Z. Afrika invoert. Zij maken nl. des voorjaars nesten in den grond om de larven te huisvesten: hierdoor worden echter de veldmuizen sterk aangelokt, en deze souden binnenkort de nuttige insekten uitgeroeid hebben, zoo niet de kat de vermenigvuldiging dezer knaagdiertjes tegenging. Zoo bevordert de kat de cultuur van de roode klaver, wier bloemkelk te diep is voor de gewone honigbij. Inderdaad treft men de beschreven honigverzamelaars het meest aan bij dorpen, waar men tevens nu en dan eene kat over het land ziet sluipen.

ALGEMEENE VOLDOENING geeft het Rutter's Zadel met gomelastieken voor zetel, toegerust met een patente stijgbeugelstaaf.—*Ad Advertentie.*

De Verbindings Lijn.

Colesberg—Venterstad—Burgersdorp.

DE Heeren LE ROUX & Co. van Aliwal Noord maken aan het reizend publiek bekend, dat zij op 6 November 1888 een WEEKELIJKSCHEN PASSAGIERS en PAKKET DIENST zullen aanvangen tusschen Colesberg en Burgersdorp, waardoor Reizigers de gelegenheid hebben van directe gemeenschap tusschen de Oostelijke en Westelijke Provincien, Kimberley, de Transvaal en den Oranje Vrijstaat.

Een gerieflijke Passagierswagen vertrekt:

Van BURGERSDORP (Howes Hotel) elken Dingsdag, 's Morgens om 4 uur, aankomende te Colesberg des Voormiddags van den volgenden dag.

Van COLESBERG (Vrijstaats Hotel) elken Woensdag, te 2 ure n.m. aankomende, te Burgersdorp, Donderdag Avond.

GEEN NACHTREIZEN.—Goede accomodatie het geheele pad langs.

Vracht £2 10s. per persoon en 30 lb. Bagage. Vrij Pakketten 6d. per lb.

Papier Behangsel.

NU bezig aan 't ontschepen Ex "Duart Castle," "Moor," "German" en "Mexican," GROOTE HOEVEELHEDEN, tot hun Goed Geassorteerden voorraad, in den nieuwsten stijl en Patronen.

Te Koop tegen Lage Prijzen.

D. P. KRIJNAUW & Co.
2 St. Georgestraat.

Groot Brak Rivier Hoofd.

TENDERS voor reparatie aan en gedeeltelijke herstelling van den Groot Brak Rivier Hoofd in de Afdeeling George, zullen ontvangen worden niet later dan in den Middag op MAANDAG, 17 DECEMBER AANST., aan het Kantoor van Kontrolleur en Auditeur Generaal, Kaapstad.

Plannen en Specificatiën kunnen gezien worden aan het Departement van Publieke Werken, Kaapstad, en aan de Kantoren van de Civiele Commissarissen van George en Mosselbaai.

De laagste of eenige Tender zal niet noodwendig worden aangenomen.

WILLIAM M. GRIER,
Hoofd Inspekteur.

Kantoor van Publieke Werken, Kaapstad,
23 Nov. 1888.

ZEVEN

JAARTJES.

ROOD EN WIT.

De HOOGSTE PRIJS gegeven door

J. EISENBACH.

6 Strandstraat,
Tegenover het Spoorweg Station.

ZUID-AFRIKAANSCHE

Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

No. 21.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. JOHN WINCHESTER, via St. Helena en Madeira.

Dec. 5.—ROSLIN CASTLE, Kapt. ——— via Lissabon.

Dec. 19.—NORHAM CASTLE, Kapt. J. C. ROBINSON, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

J. S. HOOGENDOORN,

AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkoetsen geleverd, in den kortst mogelijken tijd en tegen de billijksten prijs.

Roozestraat, Kaapstad.

KENNISGEVING.

In den Boedel van wijlen Mej. MARIA ELIZABETH MOLLER (geb. NAUDE.)

CREDITEUREN in bovengenoemden Boedel worden verzocht hunne vorderingen bij den Ondergeteekende in te leveren, binnen zes weken van af dezen datum.

JOHN S. LEWIS,
Agent voor de Executeuren.

Robertson, 4 Dec. 1888.

HEINEKEN'S

UITVOER BIER

DIT Beroemd Ligt en eenig Bier geschikt voor dit klimaat, te verkrijgen bij de Maatschappij tot Bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

NO. 9, ST. GEORGESTRAAT.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co, alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen, kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

De volgende zullen een denkbeeld geven van de lage prijzen waarvoor D. I. & Co. verkoopen in overeenstemming met de tijden.

	£	s.	d.
IJzeren Ledekanten, 2 ft. 6 in.	0	12	6
Matras (Best Klapperhaar) 2 ft. 6 in.	0	12	6
Ledekanten (volle grootte)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele Matras (Best Klapperhaar)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele van IJzerdraad Gewoven Spring Matras ...	1	17	6
IJzeren Kinderkateltjes	1	1	0
Goede Sterke Stoelen met Houten Zitting	0	2	6
Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten	0	6	6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika.

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

George Findlay & Co.,

BIEDEN THANS AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Brandrams Beste Bloem van Zwavel B.B.

Wagen en Kar Assen	Kar Veeren, Staaf IJzer
Wingerd Schoffels en Graven	Wiegvormige Seizen, Sikkels, Seissteenen
Koperen Distilleerketel—Helmen en en Bodemen	Bladkoper
Tinnen Pijp, Tinnen Platen	Kopersoldeersel, Baar Tin
Tuigen Belegsels, Kar toebehoorselen	Vernissen, Verven en Oliën
	Karnen, Geëmailleerde Melkannen
Amerikaansche en Engelsche Snijmachines	Koperen "Racking" Kranen
	Schapen Dip, Steenzout.
Wijnpompen, Gomelastieke Zuig- en Pers Pijpen.	

HEININGDRAAD van alle SOORTEN, HEINING STANDAARDS, "Straining" PILLAREN en SCHROEVEN, GEGALVANISEERDE DRAADNET.

IJzer Pakhuizen, Gravestraat,

KAAPSTAD.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt deselve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende siekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree en Korte marktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliesen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

ZWAVEL! ZWAVEL!!

Brandram's Versche, Beste B.B. Bloem van Zwavel,

VAN DER BYL & Co.

St. Georgestraat.

UNION-LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena en Ascension als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"MOOR" Kapt. GRIFFIN, 28 November, te Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen en vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

WORCESTER.

S. C. BLACK,

Makelaar in Aandeelen
EN
HANDELAAR IN PRODUKTEN,
HIGH-STREET.

MOOIJE PRIJZEN

VOOR DEN

WIJNOOGST VAN 1889.

EEN Heer, begeerig de Wijn Industrie aan te moedigen door het maken van Wijn geschikt voor Uitvoer, biedt twee prijzen aan van £125 elk, als volgt:—

Een Prijs voor de beste Tien Leggers Groen Druif Wijn.

Een Prijs voor de beste Tien Leggers Roode Hermitage.

De Wijn moet van den Oogst van 1889 wezen; en moet gemaakt zijn volgens het nieuwe of Europeesche stelsel.

De Wijn moet de *bona fide* opbrengst van de Plaats en in het bezit van den Mededinger wezen.

Elk Proefje moet bestaan uit niet minder dan Zes Bottels.

Alvorens het bedrag van den Prijs uitbetaald wordt, mag het noodig bevonden worden bewijs te leveren, door Persoonlijke inspektie, indien vereischt, dat de vastgestelde kwantiteit van Tien Leggers, van dezelfde kwaliteit is als de proef, en werkelijk in bezit is van den geslaagden Mededinger.

De Mededinging zal in de Maand November 1889 te Kaapstad gehouden worden.

Drie of meer volkomen bekwame Beoordeelaars zullen aangesteld worden.

Een Comité is aangesteld om de noodige schikkingen in verband met de mededinging te maken.

Eenige verdere inlichtingen, die verlangd worden, zullen goedgunstiglijk door de Ondergeteekenden verschaft worden.

J. H. HOFMEYR, Jr.,
J. W. SAUER,
Voor het Comité.

Onderwijzer Gevraagd.

OP een Boerenplaats, een uur van Queenstown, per trein. Onderwijs te worden gegeven in Hollandsch en Engelsch aan vier kinderen. Vrije inwoning en kost. Salaris £40 per jaar. Werkzaamheden te beginnen tegen 1 Januarij. Aanzoek met getuigschriften te worden gezonden aan

S. P. NAUDE.

Queenstown, 2 Dec. 1888.

Spoorweg naar Somerset West.

De Gezondheids Plaats van de Kaapkolonie.

COMMERCIAL HOTEL,

CERES.

Het eenigste Hotel in het Dorp.

Aangenaamst gelegen, Gezondste, Droogste en Koelste Gebouw

Groote Eetkamer, Private Zitkamer.
Twee Cement Baden op de Plek.
Prachtige Tuin; een menigte Vruchtboomen.
Bezoekers zullen in dit Hotel al de gemakken van een Woning ondervinden.
Goede Stalling en Wagenhuis; beste Voeder voorhanden.

TIJD IS GELD.

Geen oponthoud bij het Station.

Beste Karren en Paarden altoos gereed om eenigen Trein te ontmoeten, of eenigen anderen afstand te gaan, na de kortste kennisgeving en tegen de billijkste prijzen. De karren zullen slechts loopen voor het verdel en gemak van Fatsoenlijke Reizigers naar en van Ceres en andere plaatsen. Het vervoer van baggage van handels reizigers wordt goed voor gezorgd door Van der Merwe's Transport Kar, die dagelijks loopt. Alle pakjes, geadresseerd "Commercial," zullen dadelijk de aandacht hebben, en zullen zonder verwijl vervoerd worden.

Alle Telegram onkosten voor karren worden vergoed.

N.B.—Alle prijzen in dit Hotel zijn buitengewoon billijk.

Telegrafisch Adres:—VANDERMERWE.

Alle Brieven te worden geadresseerd via Ceres Road Station.

Eigenaar, C. J. VANDERMERWE

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REGTER handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein.